

MÜTEADDİT DEFALAR DEĞİŞTİRİLMİŞ BULUNAN
13 ARALIK 1960 TARİHLİ
« EUROCONTROL »
HAVA SEYRÜSEFER GÜVENLİĞİ İÇİN İŞBİRLİĞİ ULUSLARARASI
SÖZLEŞMESİ BİRLEŞTİRME PROTOKOLÜ KONUSUNDAKİ
DİPLOMATİK KONFERANSIN

SON SENEDİ

(Brüksel, 27 Haziran 1997)

MÜTEADDİT DEFALAR DEĞİŞTİRİLMİŞ BULUNAN
13 ARALIK 1960 TARİHLİ
« EUROCONTROL »
HAVA SEYRÜSEFER GÜVENLİĞİ İÇİN İŞBİRLİĞİ ULUSLARARASI SÖZLEŞMESİ
BİRLEŞTİRME PROTOKOLÜ KONUSUNDAKİ
DİPLOMATİK KONFERANSIN
SON SENEDİ
(Brüksel, 27 Haziran1997)

FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ,
AVUSTURYA CUMHURİYETİ,
BELÇİKA KRALLIĞI,
BULGARİSTAN CUMHURİYETİ,
KIBRIS CUMHURİYETİ,
HIRVATİSTAN CUMHURİYETİ,
DANİMARKA KRALLIĞI,
İSPANYA KRALLIĞI,
FRANSA CUMHURİYETİ,
BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI,
ELEN CUMHURİYETİ,
MACARİSTAN CUMHURİYETİ,
İRLANDA,
İTALYA CUMHURİYETİ,
LÜKSEMBURG BÜYÜK DÜKALİĞİ,
MALTA CUMHURİYETİ,
MONAKO PRENSLİĞİ,
NORVEÇ KRALLIĞI,
HOLLANDA KRALLIĞI,
PORTEKİZ CUMHURİYETİ,
ROMANYA,
SLOVAKYA CUMHURİYETİ,
SLOVENYA CUMHURİYETİ,
İSVEÇ KRALLIĞI,
İSVİÇRE KONFEDERASYONU,
ÇEK CUMHURİYETİ,
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TAMYETKİLİ TEMSİLCİLERİ :

Brüksel'de, 27 Haziran1997 tarihinde *toplanaarak* ;

İşbu Son Senedin 1. Ekinde yer alan değişikliklerin, Brüksel'de 1981 yılında değiştirilmiş, « EUROCONTROL » Hava Seyrüsefer Güvenliği için İşbirliği Uluslararası Sözleşmesine dahil edilmesine *karar vermiş* ;

27 Haziran 1997 tarihinde imzaya açılan ve işbu Son Senedin 2. Ekinde yer alan « EUROCONTROL » Hava Seyrüsefer Güvenliği için İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolü metnini *kararlaştırmış* ;

EUROCONTROL Üyesi, Avrupa Topluluğu Üye Devletleri adına Hollanda Krallığı tarafından yapılan aşağıdaki beyanı *kaydetmiş* :

"EUROCONTROL Üyesi, Avrupa Topluluğu Üye Devletleri, 27 Haziran 1997 tarihinde imzaya açılan ve işbu Son Senedin 2. Ekinde yer alan « EUROCONTROL » Hava Seyrüsefer Güvenliği için İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolünü imzalamalarının, Sözleşme kapsamı içindeki bazı alanlarda Topluluğa münhasır yetkisine ve bu tür münhasır yetkileri yürütmek amacıyla Topluluğun EUROCONTROL'a üyeliğine hanel vermeyeceğini beyan etmektedir." ;

Belçika Krallığı tarafından yapılan aşağıdaki beyanı *kaydetmiş* :

"İşbu metni herhangi bir resmî çekince koymadan imzalayan Belçika Krallığı, gerek havasahasının, havalimanlarına girişte hiç bir ayrımcılık olmayacağına dair güvence verecek şekilde düzenleneceğine gerekse sosyal ortaklar arasındaki diyalogun artırılmasına büyük önem verdiğini beyan etmektedir." ;

Elen Cumhuriyeti tarafından yapılan aşağıdaki beyanı *kaydetmiş* :

"Elen Cumhuriyeti, 13 Aralık 1960 tarihli « EUROCONTROL » Hava Seyrüsefer Güvenliği için İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolü konusundaki Diplomatik Konferansın Son Senedini, sözkonusu Protokol hükümlerinin gerek uygulamaya konmasının gerekse uygulanmasının ICAO hukuk çerçevesi ve prosedürlerine uygun olması gerektiği anlayışı içinde imzalamaktadır." ;

Federal Almanya Cumhuriyeti tarafından yapılan aşağıdaki beyanı *kaydetmiş* :

"Federal Almanya Cumhuriyeti, Veri Gizliliğine ilişkin gelecekteki EUROCONTROL Yönetmeliğinin en azından Avrupa Topluluğu Veri Gizliliği Direktifi standardını karşılaması üzerinde önemle durmaktadır.

Teşkilât tarafından herhangi bir Âkit Tarafa iletilen kişisel verilerin yukarıda anılan Yönetmelikte öngörülen gizlilik derecesinde olacağı konusunda bir güvence olmalıdır." ;

Aşağıdaki Kararları *benimsemiş* ;

I. *Üye Devletleri Protokolü münasip görecekları en kısa zamanda tasdikey davet eden Karar*

Konferans

« EUROCONTROL » Hava Seyrüsefer Güvenliği için İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolünü kabul amacıyla 27 Haziran 1979 tarihinde Brüksel'de *toplınarak* ;

Anılan Protokolü oybirliğiyle kabul etmiş *olup* ;

Anılan Protokolün en kısa sürede yürürlüğe girmesinin son derece şayanı arzu olduğunu *gözönünde bulundurarak* ;

Tüm Âkit Taraflardan, "EUROCONTROL" Hava Seyrüsefer Güvenliği için İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolünün en kısa sürede tasdik edilmesini, kabul edilmesini veya onaylanmasını *rica eder* ;

EUROCONTROL Genel Müdürünü, Âkit Taraflarla işbirliği içinde, anılan Protokolün tasdiki, kabulü veya onaylanması çerçevesinde talep vukuunda yardımcı olmak üzere her türlü pratik önlemi almaya *davet eder*.

II. *Protokolün erken uygulanmasına ilişkin Karar*

Konferans

« EUROCONTROL » Hava Seyrüsefer Güvenliği için İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolünü kabul etmek amacıyla 27 Haziran 1997 tarihinde Brüksel'de *toplanaarak* ;

Avrupa Sivil Havacılık Konferansı (ECAC) üyesi Devletler Ulaştırma Bakanlarının 14 Şubat 1997 tarihinde Kopenhag'da ECAC Stratejisi konusundaki toplantılarında alınan kararları *kaydetmiş* ;

EUROCONTROL Daimî Komisyonunun, ECAC Ulaştırma Bakanlarınca, EUROCONTROL Revize Sözleşmesini ECAC Stratejisinde önerildiği şekilde erken uygulamaya koymak üzere yapılacak düzenlemeleri gözönüne almaya davet olduğunu *kaydetmiş olup* ;

EUROCONTROL Teşkilâtına ve EUROCONTROL Ajansına ECAC Kurumsal Stratejisinde ve Revize Sözleşmede değinilen rol ve görevlerin verilebilmesi için bazı Revize Sözleşme hükümlerini erken uygulamaya koymanın gerekli olduğunu *tesbitle* ;

Revize Sözleşme hükümleri vasıtasıyla ve ilgili tüm taraflarla sıkı işbirliği içinde, güvenli ve etkin bir Avrupa Hava Trafik Yönetim Sistemi ve keza etkin bir yol ücretleri ortak sistemi oluşturulması taahhüdünü *teyit ederek* ;

Tüm Âkit Tarafları, tüm imkânları ölçüsünde, bazı Revize Sözleşme hükümlerinin erken uygulamaya konulmasına katılmaya *önemle davet eder*.

Aşağıdaki Ortak Deklarasyonları benimsemiş ;

I. *Veri Gizliliğine ilişkin EUROCONTROL Yönetmelik taslağı Ortak Deklarasyonu*

Konferans

« EUROCONTROL » Hava Seyrüsefer Güvenliğı için İşbirliğı Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolünü kabul etmek amacıyla 27 Haziran 1997 tarihinde Brüksel'de *toplanaarak* ;

Veri Gizliliğine ilişkin EUROCONTROL Yönetmelik taslağına *kaydetmiş olup* ;

Aşağıdaki ortak deklarasyonda *bulunmaktadır* :

Mümzi Devletler, Konsey tarafından, mümkün olan en kısa zamanda, EUROCONTROL Teşkilâtına ait bir veri gizliliğı iç yönetmeliğı onaylanmasını sağlayacaklarını taahhüt etmektedirler.

II. *Konsey Denetim Kuruluna bir şeffaflık işlevi verilmesi için gerekli tedbirlerin alınacağına ve sözkonusu işlevin, Protokolün erken uygulamaya konulması bağlamında ihdas olunacağına dair Ortak Deklarasyon*

Konferans

"EUROCONTROL" Hava Seyrüsefer Güvenliğı için İşbirliğı Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolünü kabul etmek amacıyla 27 Haziran 1997 tarihinde Brüksel'de *toplanaarak* ;

Sözkonusu Protokolü oybirliğıyle *kabul etmiş* ;

Sözkonusu Protokol hükümlerinin EUROCONTROL Ajansı için etkin ve özerk bir yönetim yapısı oluşturulmasının Avrupa'da ATM için, ECAC'ın Avrupa ATM Kurumsal Stratejisine uygun, etkin, elverişli ve şeffaf bir karar alma mekanizması sağlanmasına yardımcı olacağını *kaydetmiş* ;

EUROCONTROL Ajansının, Sözleşmeyle ya da EUROCONTROL yönetim organlarınca belirlenen amaçlara ulaşılmasından ve görevlerin yerine getirilmesinden sorumlu kurum olduğunu *kaydetmiş* ;

Uygun bir görev tanımı çerçevesinde görev yapan bir Kurul vasıtasıyla EUROCONTROL Ajansının yönetiminde münasip bir şeffaflık düzeyi sağlanmasının şayanı temenni olduğunu *kabul ederek* ;

Aşağıdaki ortak deklarasyonda *bulunmaktadır* :

Mümzi Devletler, Sözleşmenin 7.5 Maddesinde anılan Konsey Denetim Kuruluna bir şeffaflık işlevi verilmesi için gerekli tedbirleri alacaklarını ve sözkonusu işlevin, Birleştirme Protokolünün bazı hükümlerinin erken uygulamaya konması bağlamında ihdas olunacağını taahhüt ederler.

BUNUN BELGESİ OLARAK, Tamyetkili Temsilciler, işbu Son Senedi imzalamışlardır.

Brüksel'de, 27 Haziran 1997 tarihinde, tek bir asıl nüsha olarak, Belçika Krallığı Hükûmeti arşivinde muhafaza edilmek ve tasdikli örnekleri bu Hükûmet tarafından diğer mümzi Devletlerin Hükûmetlerine gönderilmek üzere DÜZENLENMİŞTİR.

Federal Almanya Cumhuriyeti adına,

Avusturya Cumhuriyeti adına,

Belçika Krallığı adına,

Bulgaristan Cumhuriyeti adına,

Kıbrıs Cumhuriyeti adına,

Hırvatistan Cumhuriyeti adına,

Danimarka Krallığı adına,

İspanya Krallığı adına,

Fransa Cumhuriyeti adına,

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı adına,

Elen Cumhuriyeti adına,

Macaristan Cumhuriyeti adına,

İrlanda adına,

İtalya Cumhuriyeti adına,

Lüksemburg Büyük Dükalığı adına,

Malta Cumhuriyeti adına,

Monako Prensiği adına,

Norveç Krallığı adına,

Hollanda Krallığı adına,

Portekiz Cumhuriyeti adına,

Romanya adına,

Slovakya Cumhuriyeti adına,

Slovenya Cumhuriyeti adına,

İsveç Krallığı adına,

İsviçre Konfederasyonu adına,

Çek Cumhuriyeti adına,

Türkiye Cumhuriyeti adına,

27 HAZİRAN 1997 TARİHLİ DİPLOMATİK KONFERANS TARAFINDAN YAPILAN
DEĞİŞİKLİKLER

---

27 HAZİRAN 1997 TARİHLİ DİPLOMATİK KONFERANS TARAFINDAN YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Madde I

12 Şubat 1981 tarihli Protokol ile değiştirilen, 21 Kasım 1978 tarihli Protokol ve keza 6 Temmuz 1970 tarihli Katma Protokol ile değişik 13 Aralık 1960 tarihli « EUROCONTROL » Hava Seyrüsefer Güvenliği için İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi –aşağıda « Sözleşme » diye anılacaktır–, aşağıdaki maddeler hükümleri uyarınca değiştirilmiştir.

Madde II

Sözleşmenin 1. Maddesinin 1. ve 2. fıkraları yerine aşağıdaki hükümler ikame olunmuştur :

« Madde 1 »

1. *Tekbıçimli bir Avrupa hava trafik yönetim sistemi oluşturulması için uyumluluk ve bütünlüğün sağlanması amacıyla Âkit Taraflar, hava seyrüseferi alanında aralarındaki işbirliğini güçlendirmek ve ortak faaliyetlerini geliştirmek, mâliyet-etkin hava trafik hizmetleri verirken bir yandan savunma ihtiyaçlarını gereğince gözönüne almak, diğer yandan ise havasahasının tüm kullanıcılarına, gerekli güvenlik düzeyi ile bağdaşabilecek azamî serbestiyi sağlamak ve bunları yaparken çevre üzerindeki her türlü olumsuz etkinin mümkün olduğunda, özellikle operasyonel, teknik ve ekonomik açıdan asgariye indirilmesi gereğini gözönüne almak hususlarında mutabık kalmışlardır.*

Bu amaçlara ulaşılmasında, her Devletin kendi toprakları üzerindeki havasahasında tam egemenliğe münhasıran sahip olduğu ilkesine ve her Devletin kendi ulusal havasahasındaki güvenlik ve hava savunması konusundaki imtiyazlarını kullanma ehliyetine hâlel verilmemesi sağlanacaktır.

Âkit Taraflar bu amaçla :

- (a) *hava trafik yönetimi alanında, bir taraftan gerekli güvenlik düzeyi korunarak, tüm sivil ve asker kullanıcıların ihtiyaçlarını mâliyet etkin bir şekilde karşılamak için gereken kapasiteyi geliştirme amaçlı strateji ve programların tanımını içeren bir Avrupa politikası belirlenmesi ;*
- (b) *Devlet egemenliğine tâbi olmayan havasahasında, sözleşmelerden, uluslararası anlaşmalardan ve uluslararası kamu teamül hukuku kurallarından ve ilkelerinden kaynaklanan serbest dolaşım ilkelerine hâlel vermeksizin, işbu Sözleşmenin II. Ekinde tanımlanan, Devletlerin, Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinin ilgili hükümleri uyarınca hava trafik hizmetleri sağlamayı kabul ettikleri Uçuş Bilgi Bölgeleri içindeki hava trafik yönetimi operasyonlarının etkinliğine ilişkin spesifik hedefler oluşturulacağına taahhüt edilmesi ;*

- (c) *bir hava trafik yönetim performans inceleme ve hedef belirleme sistemi başlatılması ;*
- (d) *Avrupa'da hava seyrüsefer hizmetleri ve tesisleri için ortak bir yönetim ve uygulama planı uygulanması ;*
- (e) *ortak standart ve spesifikasyonlar benimsenmesi ve uygulanması ;*
- (f) *hava trafik hizmetlerine uygulanan mevzuatın uyumlulaştırılması ;*
- (g) *hava trafik talebini karşılamak için mevcut kapasiteyi geliştirmek ve ortak bir Avrupa hava trafik akış yönetim sisteminin birlikte tesisi, işletilmesi, geliştirilmesi sonucunda, tekbiçimli bir Avrupa hava trafik yönetim sistemi uygulamaya konması çerçevesinde bu kapasitenin en etkin şekilde kullanılmasının sağlanması ;*
- (h) *hava trafik sistem ve tesislerinin ortak tedarikinin teşvik edilmesi ;*
- (i) *en-route hava seyrüsefer tesis ve hizmetleri kullanıcılarına yükletilen ücretlerin -aşağıda « yol ücretleri » diye anılacaktır- tespitinde ve hesaplanmasında ortak bir politika uygulanması ;*
- (j) *toplu bir havacılık güvenlik sistemi yaklaşımı içinde, hava trafik yönetimi alanında güvenliğe ilişkin mevzuat rejimini çoktarafli bir şekilde geliştirmek ve uyumlulaştırmak üzere, hizmet sağlama mekanizmasından ayrı bir mekanizma uygulanması ;*
- (k) *bir global seyrüsefer uydu sisteminin tasarımı, uygulanması ve denetimine iştirak edilmesi ;*
- (l) *hava seyrüseferine ilişkin sistem ve hizmetlerin tasarımı, uygulanması, denetlenmesi veya işletilmesi konularında ortak eylemler için yeni olanaklarının belirlenmesi ;*
- (m) *« kapıdan kapıya » kavramı bağlamında, yolların ve havasahasının stratejik tasarımında ve planlanmasında genel bir politika ile uygun, verimli ve etkin bir süreç geliştirilmesi*

hususlarında uyuşmuşlardır.

2. *Bu amaçla Âkit Taraflar, bir « Avrupa Hava Seyrüsefer Güvenliği Teşkilâtı (EUROCONTROL) » kurmuşlardır. Aşağıda « Teşkilât » diye anılacak olan bu teşkilât, ulusal sivil ve askerî mercilerle ve kullanıcı kuruluşlarıyla işbirliği içinde hareket edecek ve üç organdan oluşacaktır :*

- (a) *bir Genel Asamble : Teşkilâtın genel politikasının oluşturulmasından ve onaylanmasından sorumlu organdır. Sorumlulukları aşağıdaki konuları da içerir :*
  - (i) *yol ücretleri ortak politikası ile Teşkilâtın ücretler alanındaki diğer faaliyetleri ;*

- (ii) *Teşkilâtın performans inceleme ve değerlendirme işlevleri ;*
  - (iii) *standardizasyon, planlama, performans ve güvenliğe ilişkin mevzuat da dahil olmak üzere Teşkilât ana hedeflerinin belirlenmesi ;*
  - (iv) *işbirliği konusunda başlıca çerçeve programların teknik ve mali açıdan seçimi ;*
  - (v) *diğer Devletlerle ve kuruluşlarla dış ilişkiler ve işbu Sözleşmeye katılma başvuruları.*
- (b) *Genel Asamble kararlarını uygulamak, Genel Asambleye verilen yetkiler mahfuz kalmak üzere Âkit Taraflara yönelik tüm bağlayıcı önlemleri almak ve Ajans çalışmalarını gözetmekle görevli organ olan bir Konsey ;*
- (c) *Statüsü işbu Sözleşmenin I. Ekinde yer alan, işbu Sözleşmenin müteakip maddeleri hükümleri uyarınca Teşkilâtın görevleri ile Genel Asamble veya Konsey tarafından kendisine verilen görevleri yerine getirecek, ilgili tekliflerde bulunacak ve tespit edilen amaçlara ulaşılması için teknik, malî ve personel kaynaklarını kullanacak organ olan bir Ajans. »*

Madde III

Sözleşmenin 2. Maddesi yerine aşağıdaki hükümler ikame olunmuştur :

« Madde 2

1. *Teşkilâta verilen görevler aşağıda gösterilmiştir :*

- (a) *tekbiçimli bir Avrupa hava trafik yönetim sistemi oluşturmak amacıyla, özellikle yerdeki ve uçaktaki hava seyrüsefer sistemleri konusunda, Âkit Tarafların hava trafik hizmet ve sistemlerinin uyumlulaştırılması ve bütünleştirilmesi için detaylı planlar geliştirmek ve onaylamak ;*
- (b) *tekbiçimli bir Avrupa hava trafik yönetim sistemine yönelmeyi sağlamak üzere Âkit Devletlerce hazırlanan uygulama planlarını koordine etmek ;*
- (c) *Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı (ICAO) ve sivil havacılık alanında faaliyet gösteren diğer uluslararası kuruluşlarca incelenmekte olan hava seyrüseferine ilişkin meseleleri Âkit Taraflar adına incelemek ve koordine etmek ; değişiklikler ve teklifler koordine etmek ve sözkonusu organlara sunmak ;*
- (d) *tekbiçimli bir Avrupa hava trafik yönetim sistemi uygulamasını tanımlamak, bunun tasarımı yapmak, geliştirmek, geçerli kılmak ve organize etmek ;*
- (e) *yukarıdaki (d) paragrafı çerçevesinde, ortak bir uluslararası merkezde, ortak bir Avrupa hava trafik akış yönetim sistemi geliştirmek ve işletmek ;*

- (f) *hava trafik yönetim sistemleri ve hizmetlerine ilişkin ortak standartlar, spesifikasyonlar ve uygulamalar belirlemek, benimsemek ve bunları devamlı olarak gözden geçirmek ;*
- (g) *hava trafik sistemleri ve tesislerinin ortak tedariki için bir strateji oluşturulması doğrultusunda prosedürler geliştirmek ve onaylamak ;*
- (h) *Âkit Tarafların hava seyrüseferi alanındaki yeni tekniklere ilişkin araştırma ve geliştirme programlarını koordine etmek ; bunların sonuçlarını bir araya getirmek ve yayımlamak ; bu alandaki teknik gelişmeleri, ortak inceleme, test ve uygulamalı araştırmaları teşvik etmek ve yürütmek ;*
- (i) *politika ve planlama, havalimanları ile çevrelerinde ve havasahasında güvenlik yönetimi ve verilen hizmetlerin malî ve ekonomik unsurları da dahil olmak üzere hava trafik yönetiminin tüm yönlerine hitap edecek bağımsız bir performans inceleme sistemi oluşturmak ve bu hususların tümüne yönelik amaçları saptamak ;*
- (j) *hava seyrüseferi alanında etkinliği ve verimliliği arttıracak önlemleri incelemek ve geliştirmek ;*
- (k) *hava trafik yönetim sistemleri ve hava trafik hizmetlerinde en yüksek verimliliği ve kaliteyi sağlamak üzere ortak ölçütler, prosedürler ve yöntemler geliştirmek ve onaylamak ;*
- (l) *Avrupa hava trafik hizmetleri mevzuatının uyumlulaştırılmasına yönelik teklifler geliştirmek ;*
- (m) *sivil ve asker kullanıcılar arasında havasahasının kullanımında verimliliğin ve esnekliğin arttırılmasına destek vermek ;*
- (n) *havalimanları ile çevrelerindeki hava trafik yönetiminin iyileştirilmesi için koordinasyonlu ya da ortak politikalar geliştirmek ve onaylamak ;*
- (o) *hava trafik hizmetleri personelinin seçimi için ortak ölçütler ; eğitim, lisans verilmesi ve beceri kontrolü için ortak politikalar geliştirmek ve onaylamak ;*
- (p) *Âkit Taraflarca görevlendirildiği, gelecekteki ortak Avrupa sisteminin tüm unsurlarını tasarlamak, oluşturmak ve işletmek ;*
- (q) *yol ücretleri ortak sistemine iştirak eden Âkit Taraflar adına, IV. Ekte öngörülen şartlarda yol ücretlerini saptamak, fatura etmek ve toplamak ;*
- (r) *hava trafik yönetimi alanında güvenliğe ilişkin mevzuatın çoktarafli olarak geliştirilmesi ve uyumlulaştırılması için bir mekanizma oluşturmak ve uygulamak ;*

- (s) *işbu Sözleşme ilkelerine ve amaçlarına ilişkin diğer her türlü görevi yürütmek.*
2. *Âkit Taraflardan birinin veya birden fazlasının talebi üzerine ve Teşkilât ile ilgili Âkit Taraflar arasındaki bir veya birden fazla özel anlaşmaya dayalı olarak Teşkilât, aşağıdaki faaliyetlerde bulunabilir :*
- (a) *söz konusu Âkit Taraflara, hava trafik sistemlerinin ve hizmetlerinin planlanmasında, spesifikasyonunda ve kurulmasında yardımcı olmak ;*
- (b) *söz konusu Âkit Taraflar hesabına hava trafik tesislerini ve hizmetlerini tamamen veya kısmen sağlamak ve işletmek ;*
- (c) *söz konusu Âkit Taraflara, hava seyrüsefer hizmetleri kullanıcılarına uyguladıkları ve işbu Sözleşmenin IV. Eki kapsamına girmeyen ücretlerin saptanmasında, faturalanmasında ve toplanmasında yardımcı olmak.*
3. *Teşkilât :*
- (a) *Madde 2.1 kapsamında öngörülen görevlerin yürütülmesine katılmaya ilgi duyan Âkit olmayan Taraflar ile özel anlaşmalar akdedebilir ;*
- (b) *Âkit olmayan Tarafların veya diğer uluslararası kuruluşların talebi üzerine ve Teşkilât ile ilgili Taraflar arasında akdedilmiş özel anlaşmalara dayalı olarak, ilgili Taraflar adına işbu Madde uyarınca her türlü görevi yürütebilir.*
4. *Teşkilât, imkân nispetinde, hizmet sunma işlevlerinin, özellikle 2.1(e), 2.1(g), 2.1(p), 2.1(q), 2.2 ve 2.3(b) Maddelerinde belirtilen işlevlerin, mevzuat konularındaki işlevlerinden bağımsız olarak yürütülmesini sağlar.*
5. *Görevlerini daha kolay yürütebilmek üzere Teşkilât, Genel Asamblenin kararı ile, ya uluslararası kamu hukuku ya da bir Âkit Tarafın ulusal hukukuna tâbi olacak spesifik anasözleşmeli işletmeler kurabilir veya bu tür işletmelerde çoğunluk hissesi alabilir. »*

Madde IV

Sözleşmenin 3. Maddesi yerine aşağıdaki hükümler ikame olunmuştur :

« Madde 3

1. *İşbu Sözleşme, Ek II'de listesi verilen Uçuş Bilgi Bölgelerindeki hava trafiğine ilişkin en-route hava seyrüsefer hizmetleri ile ilgili yaklaşma ve hava meydanı hizmetlerine uygulanır.*
2. (a) *Bir Âkit Tarafın Ek II'de gösterilen kendi Uçuş Bilgi Bölgeleri listesinde yapmak isteyeceği herhangi bir değişiklik sonucu işbu Sözleşme kapsamına giren havasahasının sınırları değişecekse, bu değişiklik*

Genel Asambenin, kullanılan oylar itibariyle, oybirliğiyle karar almasını gerektirir.

- (b) *Böyle bir sonuca yol açmayan herhangi bir değişiklik durumunda yine de ilgili Âkit Tarafça Teşkilâta yazılı bildirimde bulunulacaktır.*
3. *İşbu Sözleşme anlamında, «hava trafiği» deyimini ile Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı prosedürlerine uyan sivil, askerî, gümrük ve polis hava taşıt trafiği kastedilmektedir.*

2.2(b) Maddesinde öngörülen özel bir anlaşmaya dayalı olarak, herhangi bir Âkit Taraf «hava trafiği» deyiminin kendi ülkesi üzerinde işleyen diğer hava trafiğine de uygulanmasını talep edebilir. »

Madde V

Sözleşmenin 4. Maddesindeki, ilişigindeki Statüde gönderisi yerine, Ek I'de yer alan Statüde gönderisi ikame olunmuştur ; 4. Maddenin İngilizce metnindeki « *in the present Convention* » ibaresi « *in this Convention* » olarak değiştirilmiştir.

Madde VI

Sözleşmenin 5. Maddesi yerine aşağıdaki hükümler ikame olunmuştur :

« Madde 5

- 1. Genel Asamble, Âkit Tarafların Bakanlık düzeyindeki temsilcilerinden oluşur. Her Âkit Taraf, özellikle hem sivil havacılık hem millî savunma çıkarlarının temsil edilebilmesi için birden fazla delege görevlendirebilir, ancak her Âkit Tarafın sadece tek bir oy hakkı vardır.*
- 2. Konsey, Âkit Tarafların Sivil Havacılık Genel Müdürleri düzeyindeki temsilcilerinden oluşur. Her Âkit Taraf, özellikle hem sivil havacılık hem millî savunma çıkarlarının temsil edilebilmesi için birden fazla delege görevlendirebilir, ancak her Âkit Tarafın sadece tek bir oy hakkı vardır.*
- 3. Ortak yol ücretleri sistemine ilişkin konularda Genel Asamble ve Konsey, IV. Ekte öngörülen şartlar altında yol ücretleri ortak sistemine katılan Âkit Taraflar temsilcilerinden oluşur.*
- 4. Teşkilât çalışmasına katkıda bulunabilecek uluslararası kuruluşlar temsilcileri, gerektiğinde Genel Asamble veya Konsey tarafından Teşkilât organlarına gözlemci sıfatıyla katılmak üzere davet edilir. »*

Madde VII

Sözleşmenin 6. Maddesi yerine aşağıdaki hükümler ikame olunmuştur :

« Madde 6

1. *Genel Asamble, özellikle Madde 1.2(a)'da öngörülen konularda Âkit Taraflar, Konsey ve Ajans ile ilgili kararlar alır.*

Ayrıca Genel Asamble :

- (a) Konseyin tavsiyesi üzerine Ajans Genel Müdürünü atar ;*
- (b) Madde 34'te belirtilen durumlarda Teşkilât adına, Lahey Daimî Tahkim Divanına başvurma izni verir ;*
- (c) Madde 2.1(e)'de öngörülen ortak Avrupa hava trafik akış yönetim sisteminin işletilmesi için uygulanacak ilkeleri belirler ;*
- (d) I. Eke getirilen değişiklikleri Madde 8.1'de öngörülen oylama şartları uyarınca onaylar ;*
- (e) II. ve IV. Eklere getirilen değişiklikleri ise Madde 8.3'te öngörülen oylama şartları uyarınca onaylar ;*
- (f) Teşkilâtın görevlerini dönemsel olarak gözden geçirir.*

2. *Yol ücretlerine ilişkin ortak politikayı oluşturmak üzere Genel Asamble özellikle :*

- (a) en-route hava seyrüsefer tesis ve hizmetlerinin kullanımı dolayısıyla, sisteme iştirak eden Âkit Taraflar ve Teşkilât tarafından kullanıcılara yükletilecek mâliyetlerin tespit esaslarını saptar ;*
- (b) yol ücretleri hesaplama formülünü kararlaştırır ;*
- (c) uygulanacak yol ücretleri muafiyetlerine ilişkin ilkeleri tespit eder ; ayrıca, Ek IV kapsamındaki yol ücretleri ödemesinden bu şekilde muaf tutulan bazı uçuş kategorileri için en-route hava seyrüsefer tesis ve hizmetleri sebebiyle mâruz kaldıkları mâliyetlerin doğrudan Âkit Taraflarca tahsilini kararlaştırabilir ;*
- (d) yol ücretlerine ilişkin Konsey raporlarını onaylar.*

3. *Genel Asamble :*

- (a) kendi yetki alanı dahilindeki her türlü konuyu incelenmek üzere Konseye gönderebilir ;*

- (b) *gerektiğinde, Madde 1.2(a)'da öngörülen kendi genel yetki alanı dahilindeki konularda karar alma yetkisini Konseye verebilir ;*
- (c) *gerekli görebileceği diğer yardımcı organlar oluşturabilir. »*

Madde VIII

Sözleşmenin 7. Maddesi, 8. Madde olmuş ve aşağıdaki şekli almıştır :

« Madde 8

1. *Âkit Taraflar muvacehesinde, Genel Asamble tarafından özellikle 1.2(a) Maddesine ve 6.1 Maddesinin birinci bendine dayalı olarak alınan kararlar ile Konsey tarafından özellikle 1.2(b) Maddesine ve 7.1 Maddesine dayalı olarak alınan kararlar, kullanılan oylar itibariyle, oyçokluğu ile kabul edilir ; şu şartla ki çoğunluk hem 11. Maddede öngörülen oy ağırlıklarına göre, kullanılan ağırlıklı oyların en az dörtte üçüne, hem de oy kullanan Âkit Tarafların en az dörtte üçüne tekabül etmelidir.*

Bu kural, Madde 2.1(i), (p), (r) ve (s), 2.5, 6.1(a), 6.1(c), 6.1(d), 6.2, 6.3(b), 7.2(d), 7.2(j), 7.2(k), 7.3, 7.6 ve 7.7, 12, 13.2, 13.3 çerçevesinde alınan kararlara da uygulanır.

Bu kural, Ek IV, Madde 3 uyarınca alınan kararlara da uygulanır. Ek IV, Madde 3(c) çerçevesinde, Yol Ücretleri Sistemine ait birim fiyatlar, tarifeler ve uygulama şartlarına ilişkin kararlar, bu kararın kendi muvacehesinde uygulanmasını istemeyen ve oyunu bu şekilde olumsuz kullanan bir Âkit Taraf için geçerli olmayacaktır. Bu durumda sözkonusu Âkit Taraf, yazılı olarak gerekçelerini sunacaktır ; Madde 6.2 çerçevesindeki ortak politikayı ise tartışma konusu yapmayacaktır.

2. *Ajans muvacehesinde Genel Asamble tarafından özellikle 1.2(a) ve (c) Maddeleri ile 6.1 Maddesinin birinci bendine dayalı olarak alınan kararlar ile Konsey tarafından özellikle 1.2(b) ve (c) Maddelerine dayalı olarak alınan kararlar, kullanılan oylar itibariyle, oyçokluğu ile kabul edilir ; şu şartla ki çoğunluk hem 11. Maddede öngörülen oy ağırlıklarına göre, kullanılan ağırlıklı oyların yarısından fazlasına, hem de oy kullanan Âkit Tarafların yarısından fazlasına tekabül etmelidir. Özel önem arzeden durumlarda ve oy hakkına sahip Âkit Taraflardan en az üçte birinin talepte bulunması şartıyla, çoğunluğun, kullanılan ağırlıklı oyların yarısından fazlası yerine en az dörtte üçüne tekabül etmesi gerekir.*

Bu kural, Madde 6.1(b), 6.3(a), 7.2(a), 7.2(b), 7.2(c), 7.2(e)'den (i)'ye kadar, 7.2(l) ve 7.2(m), 9.2 ve 10.2 çerçevesinde alınan kararlara da uygulanır.

3. *Ancak, Madde 39 çerçevesinde Teşkilâta katılma başvuruları, Madde 3.2(b)'de belirtilen durum haricinde Ek II'ye ve Ek IV'e getirilebilecek her türlü değişiklik ile Madde 36.4, 36.5, 38.3 ve 38.4 çerçevesinde çekilme veya katılma ile ilgili şartlar konularındaki kararlar, kullanılan oylar itibariyle, oybirliği ile alınır.*
4. *Genel Asamble ve Konsey tarafından alınan kararlar, 9. Madde hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla, Âkit Taraflar ve Ajans muvacehesinde bağlayıcıdır. »*

Madde IX

Sözleşmeye, aşağıda gösterilen yeni bir 7. Madde eklenmiştir :

« Madde 7

1. *İşbu Sözleşme ile kendisine verilen yetkiler gereğince Konsey, Âkit Taraflar muvacehesinde, Madde 2.1'de belirtilen görevlere ilişkin kararlar alabilir.*
2. *Konsey, işbu Sözleşmenin Ajans muvacehesinde kendisine verdiği vesayet yetkileri gereğince :*
  - (a) *2. Maddede kastedilen görevlerin yerine getirilmesi için Ajansa kendisine sunulan, Ajansın beşyillik ve yıllık çalışma programlarını, beş yıllık malî plan ile bütçe ve malî yükümlülükleri, Ajans faaliyet raporu ile Ajans Statüsünün 2.2(c), 10.3 ve 11.1. Maddeleri gereğince sunulan raporları, Konseyce tanınan havasahası kullanıcıları ve havalimanları temsilci kuruluşlarıyla istişarede bulunduktan sonra onaylar ;*
  - (b) *Ajansın genel yapısına ilişkin ilkeleri onaylar ;*
  - (c) *Ajansın hava seyrüsefer ücretleri alanındaki faaliyetlerini gözetir ;*
  - (d) *Konseyce tanınan havasahası kullanıcıları ve havalimanları temsilci kuruluşlarıyla istişarede bulunduktan sonra, Devletlerin kendi havasahalarının kullanımına ilişkin yetkilerini gereğince gözönüne alarak, Madde 2.1(e)'de öngörülen ortak Avrupa hava trafik akış yönetim sisteminin genel işletme şartlarını belirler. Söz konusu genel şartlarda özellikle, uygulanacak kurallar ve bu kurallara riayetsizliği tespit usulleri öngörülür.*
  - (e) *Ajansın sunacağı düzenli raporlara dayalı olarak veya Ajansa verilen görevlerin yerine getirilmesi için gerekli gördüğü durumlarda, Ajansa direktifler verir ve Ajansın uygun teklifler getirebilmesi için, Ajans ve ilgili ulusal kuruluşlar arasında işbirliğini sağlayacak düzenlemeleri onaylar ;*
  - (f) *Tüm gelir ve gider hesaplarının incelenmesi için, Genel Müdürün teklifi üzerine, Denetim Kuruluna yardımcı olmak üzere görevli danışman-denetçi firmayı belirler ;*

- (g) *Ajans servislerinin idarî ve teknik teftiştten geçirilmesini isteyebilir ;*
  - (h) *bütçe yönetimi ile ilgili olarak Genel Müdürü ibra eder ;*
  - (i) *Genel Müdürce atanan Ajans Müdürlerini onaylar ;*
  - (j) *Genel Müdür Statüsünü, Personel Yönetmeliğini, Malî Yönetmeliği ve Alım-Satım Sözleşmeleri Yönetmeliğini onaylar ;*
  - (k) *Madde 2'de kastedilen özel anlaşmalara ilişkin müzakerelerin Ajans tarafından açılmasına izin verir ve Ajans tarafından müzakere edilmiş olan anlaşmaları Genel Asambelenin onayına sunmadan önce kabul eder veya Madde 13.3 hükümleri uyarınca Konseye yetki verilen durumlarda bu tür anlaşmaları bizzat akdeder ;*
  - (l) *Veri gizliliğine ilişkin Yönetmeliği onaylar ;*
  - (m) *Madde 2.1(f)'de belirtilen görevlerin yürütülmesi sırasında, hava trafik yönetimi sistemlerine ve hizmetlerine ilişkin standartlara, spesifikasyonlara ve tatbikata uygulanacak esasları ve usulleri saptar.*
3. *Konsey, bir Performans İnceleme Komisyonu ve bir Güvenlik Mevzuatı Komisyonu kurar. Bu Komisyonlar Konseye konularıyla ilgili teklifler getirir ve görevlerini yerine getirirken gerekli derecede bağımsızlığa sahip Ajans servislerinden idarî destek ve yardım alır.*
  4. *Konsey, bir Sivil-Asker Bağlantı Daimî Komitesi kurar.*
  5. *Konsey, bir Denetim Kurulu kurar ; bu kurula görevler ve özel bir görev tanımı çerçevesinde yetkiler verebilir.*
  6. *Konsey, Teşkilâtın başka faaliyet alanlarında başka komitelerin yardımına başvurabilir.*
  7. *Konsey, işbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra kurulan Sivil-Asker Bağlantı Daimî Komitesine ve herhangi bir Komiteye görevler ve özel bir görev tanımı çerçevesinde yetkiler verebilir. Bu görev ve yetkileri vermesi, Konseyin her an, genel gözetim görevi çerçevesinde bir meseleyi bizzat ele almasına engel teşkil etmez. »*

Madde X

Sözleşmenin 8. Maddesi, 11. Madde olmuş ve aşağıdaki şekli almıştır :

« Madde 11

1. Madde 8'de öngörülen ağırlıklar aşağıdaki tabloya göre belirlenir :

<i>Bir Âkit Tarafın yıllık katkı payının bütün Âkit Tarafların katkı payları toplamına yüzde olarak oranı</i>	<i>Oy Sayısı</i>
% 1'den az	1
% 1 - % 2 (hariç) arası	2
% 2 - % 3 (hariç) arası	3
% 3 - % 4½ (hariç) arası	4
% 4½- % 6 (hariç) arası	5
% 6 - % 7½ (hariç) arası	6
% 7½- % 9 (hariç) arası	7
% 9 - % 11 (hariç)	8
% 11 - % 13 (hariç) arası	9
% 13 - % 15 (hariç) arası	10
% 15 - % 18 (hariç) arası	11
% 18 - % 21 (hariç) arası	12
% 21 - % 24 (hariç) arası	13
% 24 - % 27 (hariç) arası	14
% 27 - % 30 (hariç) arası	15
% 30	16

2. Oy sayıları başlangıçta, Brüksel'de 1997'de imzaya açılan Protokolün yürürlüğe girmesinden itibaren yukarıdaki tablodan yararlanılarak ve Âkit Tarafların yukarıdaki 10. Maddede belirtildiği şekilde Teşkilât bütçesine yapacakları katkıyı hesaplama formülüne göre tespit edilir.
3. Yeni bir Devletin katılması hâlinde, Âkit Tarafların oy sayıları aynı şekilde yeniden tespit edilir.
4. Oy sayıları yukarıdaki hükümlere göre her yıl yeniden tespit edilir. »

Madde XI

Sözleşmenin 9. Maddesi, 12. Madde olmuş ve aşağıdaki şekli almıştır :

« Madde 12

Genel Asamble ve Konsey kendi İç Yönetmeliklerini düzenlerler ; bu yönetmeliklerle özellikle Başkan ve Başkan yardımcısı seçimini düzenleyen kurallar ile oylama prosedürünün ve nisabın uygulanma kuralları tespit edilir. »

Madde XII

Sözleşmeye, aşağıda gösterilen yeni bir 9. Madde eklenmiştir :

« Madde 9

1. *Bir Âkit Tarafın, Genel Asambleye veya Konseye, millî savunma ve güvenlik çıkarlarını ilgilendiren âmir ulusal mülâhazaların, yukarıdaki Madde 8.1'de belirtilen şartlarda, kullanılan oylar itibariyle, oyçokluğu ile alınmış bir karara uymasına engel teşkil ettiği bildiriminde bulunması hâlinde, ilgili Âkit Taraf, gerekçelerini ve :*
  - (a) *ya getirdiği istisna ile, ilgili Âkit Tarafın kararı uygulamayacağı veya sadece kısmen uygulayacağı anlayışı içinde, diğer Âkit Taraflar için geçerli olan karara itirazı olmadığını ;*
  - (b) *ya da getirdiği istisnanın, kendi millî savunma ve güvenlik çıkarları açısından, teklifin aşağıdaki 2(b) bendinde belirtilen düzenlemeler uyarınca ikinci bir karar alınıncaya kadar hiç bir şekilde uygulanmamasını gerektirecek ölçüde önemli bir konu olduğunu*

Genel Asambleye veya Konseye belirtmek kaydıyla anılan karara istisna getirebilir.
2. (a) *Yukarıdaki 1(a) bendinde belirtilen kuralların uygulanması durumunda, Genel Müdür, Genel Asamble veya Konseye, hiç bir Âkit Tarafın istisna getirmeyeceği duruma gelmek üzere kaydedilen ilerleme hakkında en az yıllık olarak rapor sunacaktır.*
- (b) *Yukarıdaki 1(b) bendinde belirtilen kuralların uygulanması durumunda, teklifin uygulamaya konması askıya alınacak ve ilk karar Konsey tarafından alınmış bir karar bile olsa, belirlenecek bir süre içinde ikinci bir karar alınmak üzere Genel Asambleye sunulacaktır. Bu ikinci incelemenin sonucu alınan ikinci karar, birinci kararın teyidi ise, herhangi bir Âkit Taraf, yukarıdaki 1(a) bendinde belirtilen şartlar altında alınan karara istisna getirebilir. Genel Asamble ilk kararı bir yılı aşmayan bir süre içinde yeniden inceler.*
3. *Savaş veya çatışma hâlinde, işbu Sözleşme hükümleri, etkilenen Âkit Taraflardan hiçbirinin hareket serbestilerini etkileyemez. Aynı ilke kriz ve olağanüstü hal durumlarında da uygulanır. Her Âkit Taraf, özellikle savunma alanında âmir millî mülâhazalar gerekçesiyle kendi kontrolündeki havasahasında hava trafik hizmetlerinin tümünün ya da bir kısmının sorumluluğunu geçici olarak geri alabilir. Avrupa hava trafik sisteminin yapısı, Âkit Tarafların ihtiyaçlarına uygun şekilde bu tür hizmetlerin fiilen geri alınmasını mümkün kılmalıdır. »*

Madde XIII

Sözleşmenin 10. Maddesi iptal edilmiştir. Sözleşmeye, aşağıda gösterilen yeni bir 10. Madde eklenmiştir :

« Madde 10

1. *Âkit Taraflardan her birinin bütçeye yıllık katkı payı, her bütçe dönemi için aşağıdaki bölüştürme formülüne göre belirlenir :*
  - (a) *katkı payının % 30 oranındaki ilk kesri, Âkit Tarafın aşağıdaki 2. fıkrada tanımlanan Gayrisafî Millî Hasıla değerine orantılı olarak hesaplanır ;*
  - (b) *katkı payının % 70 oranındaki ikinci kesri, Âkit Tarafın aşağıdaki 3. fıkrada tanımlanan yol hizmetleri mâliyet tabanı değerine orantılı olarak hesaplanır.*
2. *Hesaplama kullanılan Gayrisafî Millî Hasıla, İktisadî İşbirliği ve Kalkınma Teşkilâtı (OECD) -bu mümkün olmazsa, aynı güvenilirliği haiz ve Konsey kararı ile belirlenen herhangi başka bir teşkilât- tarafından yapılan istatistiklerden çıkan ve bu istatistiklerin mevcut olduğu son üç yılın aritmetik ortalaması alınmak suretiyle hesaplanan rakamdır. Gayrisafî Millî Hasıla değeri, faktör mâliyetlerine ve carî fiyatlara dayalı olarak hesaplanır ve uygun Avrupa Hesap Birimiyle ifade edilir.*
3. *Hesaplama kullanılan yol hizmetleri mâliyet tabanı değeri, sözkonusu bütçe döneminden önceki ikinci yıl için belirlenmiş olan değerdir. »*

Madde XIV

Sözleşmenin 11. Maddesi, 13. Madde olmuş ve aşağıdaki şekli almıştır :

« Madde 13

1. *Teşkilât, amaçlarının gerçekleştirilmesi için, ilgilenen Devletler ve diğer uluslararası kuruluşlarla gerekli ilişkileri sağlar.*
2. *Genel Asamble, Madde 7.2(k), işbu Maddenin 3. fıkrası ve 15. Madde hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla, 2. Maddede öngörülen görevlerin yürütülmesi için gerekli özel anlaşmaları akdetmekte tek yetkilidir.*
3. *Konseyin teklifi üzerine Genel Asamble, 2. Maddede öngörülen görevlerin yürütülmesi için gerekli özel anlaşmalar akdetme kararını Konseye bırakabilir. »*

Madde XV

Sözleşmenin 12. Maddesi, 14. Madde olmuş ve aşağıdaki şekli almıştır :

« Madde 14

Madde 2'de öngörülen özel anlaşmalarda, Tarafların karşılıklı görevleri, hakları ve yükümlülükleri ile finansman şartları ve alınacak önlemler tespit edilmelidir. Bunların müzakeresi, Madde 7.2(k) hükümleri uyarınca Ajans tarafından yürütülebilir. »

Madde XVI

Sözleşmenin 13. Maddesi, 15. Madde olmuş ve aşağıdaki şekli almıştır :

« Madde 15

Konsey tarafından verilen Direktifler çerçevesinde Ajans, Âkit Taraflara, Âkit olmayan Taraflara veya uluslararası kuruluşlara ait kamusal veya özel, ilgili teknik servislerle, hava trafiği koordinasyonu için veya Ajans servislerinin işlemesi için şart olan ilişkileri kurabilir. Bu amaçla Ajans, Teşkilât adına ve Konseye bilgi vermek kaydıyla, işleyişi için gerekli olan ölçüde, salt idarî, teknik veya ticarî nitelikteki sözleşmeleri akdedebilir. »

Madde XVII

Sözleşmenin 14. Maddesi, 16. Madde olmuştur.

16. Maddenin 1. fıkrası hâline gelen, Sözleşmenin 14. Maddesinin 1. fıkrasının Felemenkçe metnindeki « de onroerende goederen » ibaresi « die onroerende goederen », aynı maddenin 2. fıkrasındaki « verreberichtgeving » ibaresi ise « telecommunicatie » olarak değiştirilmiştir.

Madde XVIII

Sözleşmenin 15. Maddesi, 17. Madde olmuş ve aşağıdaki şekli almıştır :

« Madde 17

Madde 2.2(b)'de öngörülen görevlerin yürütülmesinde Ajans, Âkit Taraflar topraklarında ve taraf oldukları uluslararası anlaşmalar gereğince, hava trafik hizmetlerinin sağlanması sözkonusu Âkit Taraflara tevdi edilmiş havasahalarında yürürlükte olan yönetmelikleri uygular. »

Madde XIX

Sözleşmenin 16. Maddesi, 18. Madde olmuş ve aşağıdaki şekli almıştır :

« Madde 18

Madde 2.2(b)'de öngörülen görevlerin yürütülmesinde Ajans, hava trafik hizmetlerine ilişkin verilmiş hakların sınırları içinde, hava taşıtları kaptan pilotlarına tüm gerekli talimatları verir. Önceki maddede anılan yönetmeliklerde öngörülmuş mücbir sebepler dışında kaptan pilotlar bu talimatlara uymak zorundadır. »

Madde XX

Sözleşmenin 17. Maddesi, 20. Madde olmuş ve aşağıdaki şekli almıştır :

« Madde 20

Madde 2.1(e)'de öngörülen görevler ile gerektiğinde Madde 2.2(b)'de öngörülen görevler yürütülürken, Ajansın bu görevleri yürüttüğü havasahası içinde vuku bulan hava seyrüsefer kurallarının ihlâli, ulusal mevzuat ile Âkit Taraflar görevlilerine tanınmış olan aynı tür ihlâlleri tespit hakkı mahfuz kalmak kaydıyla, Ajans tarafından bu amaçla özel olarak görevlendirilen görevlilerce tutanakla tespit edilir. Yukarıda anılan tutanaklar ulusal mahkemeler önünde, aynı tür ihlâlleri tespitle görevli ulusal memurlarca tutulan tutanaklarla aynı değerdedir. »

Madde XXI

Sözleşmenin 18 ve 19. Maddeleri, 21 ve 22. Maddeler olmuştur.

Sözleşmenin 18. Maddesinin 2. fıkrası yeni 21. Maddenin 2. fıkrası olmuş ve İngilizce metindeki « *not less* » ibaresi « *no less* » olarak değiştirilmiştir.

Sözleşmenin 19. Maddesinin 1. fıkrası yeni 22. Maddenin 1. fıkrası olmuş ve « *Teşkilât, Genel Merkezinin bulunduğu Devlette ve Âkit Taraflar topraklarında [...] muaftır.* » ibaresi « *Teşkilât Âkit Taraflar topraklarında [...] muaftır.* » olarak değiştirilmiştir.

Sözleşmenin 19. Maddesinin 3. fıkrası yeni 22. Maddenin 3. fıkrası olmuş ve « *Teşkilât, bizatihî kendisine, mallarına, varlıklarına ve gelirlerine ...* » ibaresi « *Teşkilât, gerek kendisine gerekse mallarına, varlıklarına ve gelirlerine ...* » olarak değiştirilmiştir.

22. Maddenin 2, 3 ve 4. fıkraları hâline gelen, Sözleşmenin 19 Maddesinin 2, 3 ve 4. fıkralarının İngilizce metnindeki « *The Organisation shall be* » ibaresi « *It shall be* » olarak değiştirilmiştir.

22. Maddenin 6. fıkrası hâline gelen, Sözleşmenin 19. Maddesinin 6. fıkrasının Almanca metnindeki « *öffentlicher Versorgungsbetriebe* » ibaresi « *der öffentlichen Versorgung* », aynı maddenin 6. fıkrasının İngilizce metnindeki « *for public utility services* » ibaresi ise « *for general utilities* » olarak değiştirilmiştir.

Madde XXII

Sözleşmeye, aşağıda gösterilen yeni bir 19. Madde eklenmiştir :

« Madde 19

1. *Madde 2.1(e)'de öngörülen görevler yürütülürken Teşkilât, 7.2(d)'de öngörülen genel şartlar uyarınca, gerekli düzenleyici önlemleri alır ve bunları hava taşıtı işleticileri ile münasip hava trafik servislerine bildirir. Âkit Taraflar, hava taşıtı işleticilerinin, kaptan pilotların ve gereken hava trafik servislerinin, âmir güvenlik nedenleriyle mecbur kaldıkları durumlar dışında, bu talimatlara uymalarını sağlarlar.*
2. *Herhangi bir Âkit Tarafa ait hava trafik servislerinin, işbu maddenin 1. fıkrası kapsamındaki genel şartlara ve düzenleyici önlemlere uymalarının sağlanması, münhasıran sözkonusu Âkit Tarafın sorumluluğunda olacaktır.*
3. *İşbu maddenin 1. fıkrasında anılan genel şartlara ve düzenleyici önlemlere hava taşıtı işleticilerinin veya hava taşıtı kaptan pilotlarının riayet etmemeleri hâlinde Teşkilâtın talebi üzerine :*
  - (a) *ya aykırı davranışın belirlendiği Âkit Taraf topraklarında, Âkit Taraf tarafından ;*
  - (b) *ya da 35. Maddede sayılan yargılama yetkisi gerekçeleri uyarınca, hukukî işlemlerin başlatılacağı Âkit Tarafın mutabakatı üzerine Teşkilât tarafından*

aykırı davranışlar aleyhinde hukukî işlemler başlatılabilir.
4. *Âkit Taraflar, ulusal mevzuatlarına, Madde 7.2(d)'de öngörülen genel şartlara riayetin sağlanmasına yönelik hükümler dahil edeceklerdir. »*

Madde XXIII

Sözleşmenin 20, 21, 22 ve 23. Maddeleri, 23, 24, 25 ve 26. Maddeler olmuştur.

23. Maddenin 1. fıkrası hâline gelen, Sözleşmenin 20. Maddesinin 1. fıkrasının Fransızca metnindeki « *tous droits de douane et taxes d'effet équivalent, autres que des redevances ou impositions représentatives de services rendus* » ibaresi « *tous droits de douane et taxes ou redevances d'effet équivalent, autres que des redevances représentatives de services rendus* » olarak değiştirilmiştir.

23. Maddenin 2. fıkrası hâline gelen, Sözleşmenin 20. Maddesinin 2. fıkrasındaki « *ithal edildikleri Taraf ülkesinde* » ibaresi « *ithal edildikleri Âkit Taraf ülkesinde* », aynı fıkranın Fransızca metnindeki « *à moins que ce ne soit, dans des conditions* » ibaresi ise « *sauf dans les conditions* » olarak değiştirilmiştir.

23. Maddenin 3. fıkrası hâline gelen, Sözleşmenin 20. Maddesinin 3. fıkrasının Almanca metnindeki « *wurden, an diese ausgeliefert und für ihre Liegenschaften, ihre dienstlichen Anlagen* » ibaresi « *wurden, tatsächlich an diese ausgeliefert und für ihre dienstlichen Liegenschaften oder Anlagen* » olarak değiştirilmiştir.

23. Maddenin 4. fıkrası hâline gelen, Sözleşmenin 20. Maddesinin 4. fıkrasında « *ayrıca* » kelimesi kaldırılmış ve Statünün 25. Maddesine gönderi yerine, Statünün 13. Maddesine gönderi ikame olunmuştur; yine aynı 4. fıkranın Felemenkçe metnindeki « *publikaties* » ibaresi « *publicaties* » olarak değiştirilmiştir.

25. Maddenin 2. fıkrası hâline gelen, Sözleşmenin 22. Maddesinin 2. fıkrasının Almanca metnindeki « *die in den Haushalten des Personals lebenden* » ibaresi « *die mit dem Personal im gemeinsamen Haushalt lebenden* » olarak değiştirilmiştir.

25. Maddenin 3(a) bendi hâline gelen, Sözleşmenin 22. Maddesinin 3(a) bendinin Almanca metnindeki « *in seinen Haushalten lebenden* » ibaresi « *mit ihm im gemeinsamen Haushalt lebenden* » olarak değiştirilmiştir.

25. Maddenin 5(b) bendi hâline gelen, Sözleşmenin 22. Maddesinin 5(b) bendinin Almanca metnindeki « *seine Kraftfahrzeuge* » ibaresi « *sein privates Kraftfahrzeug* » olarak değiştirilmiştir.

25. Maddenin 7. fıkrası hâline gelen, Sözleşmenin 22. Maddesinin 7. fıkrasının Fransızca metnindeki « *Directeur Général* » ibaresi « *Directeur général* » olarak; aynı 7. fıkranın İngilizce metnindeki « *done by him in the exercise of his functions* » ve « *driven by him* » ibareleri « *done by him/her in the exercise of his/her functions* » ve « *driven by him/her* » olarak; ve yine aynı 7. fıkranın Almanca metnindeki « *Vorrechten, Erleichterungen und Befreiungen* » ibaresi « *Vorrechten, Befreiungen und Erleichterungen* » olarak değiştirilmiştir.

26. Madde hâline gelen, Sözleşmenin 23. Maddesinin Almanca metnindeki « *Tagungsort* » ibaresi « *Sitzungsort* » olarak değiştirilmiştir.

Madde XXIV

Sözleşmenin 24. Maddesi, 27. Madde olmuş ve aşağıdaki şekli almıştır :

« Madde 27

Kendi sosyal güvenlik rejimi sebebiyle Teşkilât, Genel Müdür ve Teşkilât personeli, Brüksel'de 1997 yılında imzaya açılan Protokolün yürürlüğe girişi sırasında Teşkilât ile Âkit Taraflardan herhangi birisi arasındaki mevcut düzenlemeler mahfuz kalmak kaydıyla, ulusal sosyal güvenlik kurumlarına ter türlü zorunlu prim ödemededen muaftır. »

Madde XXV

Sözleşmenin 25. Maddesi, 28. Madde olmuştur.

Madde XXVI

Sözleşmenin 26. Maddesi, 29. Madde olmuş ve bu maddenin 2. fıkrası yerine aşağıdaki metin ikame olunmuştur:

"2. *Mahkeme kararı olmadıkça Teşkilâtın mülküne ve varlıklarına haciz konulamaz, cebrî icra tedbirleri uygulamaz. Bu tür bir mahkeme kararı sadece, sözkonusu adlî işlem Teşkilâta makul bir sürede bildirilmiş ve Teşkilât savunmasını hazırlamak için münasip imkânlara sahip olabilmişse alınabilir. Ancak, Teşkilâta ait tesisler haciz ve cebrî icra konusu olamaz.*"

29. Maddenin 3. fıkrası hâline gelen, Sözleşmenin 26. Maddesinin 3. fıkrasının Fransızca metnindeki « dans leur territoire respectif » ibaresi « sur leur territoire respectif », « Directeur Général » ibaresi ise « Directeur général » olarak değiştirilmiştir.

Madde XXVII

Sözleşmenin 27. Maddesi, 30. Madde olmuştur.

30. Maddenin 1. fıkrası hâline gelen, Sözleşmenin 27. Maddesinin 1. fıkrasının Almanca metnindeki « *um die reibungslose Ausübung der Gerichtsbarkeit* » ibaresi « *um die ordnungsgemäße Rechtspflege* » olarak, « *Vorrechte, Befreiungen, Ausnahmen oder Erleichterungen* » ibaresi « *Vorrechte, Immunitäten, Befreiungen oder Erleichterungen* » olarak ve aynı 1. fıkranın İngilizce metninde ise, « *in the present Convention* » ibaresi « *in this Convention* » olarak değiştirilmiştir.

Madde XXVIII

Sözleşmenin 28. Maddesi, 31. Madde olmuş ve aşağıdaki şekli almıştır :

« Madde 31

Madde 2.1(e)'de öngörülen görevler ile gerektiğinde Madde 2.2(b)'de öngörülen görevler yürütülürken, ilgili Âkit Taraflar topraklarına girilmesine, üstünden uçulmasına ve bu toprakların güvenliğine ilişkin uluslararası anlaşmalara ve ulusal kurallara uyulması Ajans için zorunlu olup Ajans bunların uygulanması için gereken tüm tedbirleri alır. »

Madde XXIX

Sözleşmenin 29. Maddesi, 32. Madde olmuş ve aşağıdaki şekli almıştır :

« Madde 32

Madde 2.1(e)'de öngörülen görevler ile gerektiğinde Madde 2.2(b)'de öngörülen görevler yürütülürken, Ajans, talepte bulunan Âkit Taraflara, uluslararası anlaşmalara ve ulusal kurallara uyulduğunun ilgili Âkit Tarafça kontrolünü teminen, ilgili Âkit Tarafın havasahasına ilişkin görevin yürütülmesi dolayısıyla hava taşıtlarına ilişkin sahip olduğu tüm bilgileri verir. »

Madde XXX

Sözleşmenin 30. Maddesi, 33. Madde olmuş ve aşağıdaki şekli almıştır :

« Madde 33

Âkit Taraflar, işbu Sözleşme ile Ek I'deki Ajans Statüsünde yer alan kısıtlamalar ve şartlar içinde, Ajansın malî dengesinin sağlanması gereğini kabul ve münasip malî imkânları Ajansa tahsis etmeyi taahhüt ederler. »

Madde XXXI

Sözleşmenin 31. Maddesi, 34. Madde olmuş ve aşağıdaki şekli almıştır :

« Madde 34

1. *İşbu Sözleşmenin yorumlanması, uygulanması veya yürütülmesiyle ilgili olarak -varlığı, geçerliği ya da feshi dahil- iki veya çok sayıda Âkit Taraf arasında veya bir veya çok sayıda Âkit Taraf ile Teşkilât arasında çıkan ve altı aylık bir süre içinde gerek doğrudan müzakereler gerekse sair hiçbir yoldan çözülemeyen herhangi bir uyuşmazlık, Lahey Daimî Tahkim Divanının (PCA), Daimî Tahkim Divanı Seçmeli Kuralları uyarınca vereceği tahkim kararına sunulur.*
2. *Hakem sayısı üç olarak tespit edilmiştir.*
3. *Tahkim yeri Lahey'dir. Daimî Tahkim Divanı Uluslararası Bürosu, zabıt kalemi olarak görev yapacak ve Tahkim Divanı tarafından verilen talimatlar uyarınca, idarî hizmetler verecektir.*
4. *Daimî Tahkim Divanı kararları, uyuşmazlığa düşen Taraflar için bağlayıcıdır. »*

Madde XXXII

Sözleşmenin 32 ve 33. Maddeleri iptal edilmiştir.

Madde XXXIII

Sözleşmenin 34. Maddesi, 37. Madde olmuş ve aşağıdaki şekli almıştır :

« Madde 37

Âkit Taraflar, operasyonel hizmetlerin uygun bir şekilde işletilmesi için gerekli genel kamu hizmetlerinin sürekliliğinin korunmasına yönelik yürürlükteki hükümlerden Ajansın yararlandırılmasını sağlayacaklarını taahhüt ederler. »

Madde XXXIV

Sözleşmenin 35. Maddesi, 38. Madde olmuş ve aşağıdaki şekli almıştır :

« Madde 38

1. *Brüksel'de 12 Şubat 1981 tarihinde imzalanan Protokol ile ve daha sonra Brüksel'de 1997 yılında imzaya açılan Protokol ile değiştirilmiş olan İşbu Sözleşme süresiz olarak uzatılmıştır.*
2. *Böylece uzatılan Sözleşme yirmi yıl yürürlükte kaldıktan sonra Âkit Tarafların her biri, Belçika Krallığı Hükûmetine yazılı bildirimde bulunmak suretiyle Sözleşme uygulamasına kendi açısından son verebilir ; Belçika Krallığı*

Hükûmeti sözkonusu bildirimden Sözleşmeye taraf olan diğer Devletleri haberdar eder.

Çekilme kararı, aşağıdaki 3. fıkrada öngörülen özel anlaşma bu tarihte akdedilmiş olmak şartıyla çekilmenin bildirildiği yılı izleyen yılın sonunda yürürlüğe girecektir. Bu şart yerine gelmediği takdirde çekilme kararı, anılan özel anlaşmada belirtilecek tarihte yürürlük kazanır.

3. *Çekilen Âkit Tarafın özellikle malî konulardaki hakları ve yükümlülükleri, sözkonusu taraf ile Teşkilât arasında akdolunacak özel bir anlaşma ile belirlenir.*

Bu anlaşmanın Genel Asamble tarafından, kullanılan oylar itibariyle, oybirliği ile onaylanması gereklidir ; çekilen Âkit Taraf, oylamaya katılmaz.

4. *Âkit Tarafların sayısı, yukarıda anılan 1997 yılı Protokolünü imzalamış olan Âkit Tarafların % 50'sinin altına düştüğü takdirde, Genel Asamblede, kullanılan oylar itibariyle, oybirliğiyle alınacak kararla, Teşkilât münfesihi olabilir.*
5. *Teşkilât yukarıdaki uygulama sebebiyle münfesihi olduğu takdirde, 4. Madde anlamında tüzel kişiliği ve hukukî ehliyeti tasfiye gerekleri açısından devam eder. »*

Madde XXXV

Sözleşmeye, aşağıda gösterilen yeni bir 35. Madde eklenmiştir :

« Madde 35

1. *Ek IV'te yer alan yol ücretlerinin zecrî tahsili konusundaki hükümler mahfuz kalmak üzere, Ajans Genel Müdürü tarafından temsil edilen Teşkilât ile gerçek veya tüzel kişiler arasında, Teşkilât işlemlerinin uygulanmasına ilişkin uyuşmazlıklara bakmakta tek yetkili, Âkit Taraflar mahkemeleridir.*
2. *Ek IV'te yer alan yol ücretlerinin zecrî tahsili konusundaki hükümler mahfuz kalmak üzere, dâva :*
  - (a) *dâvalının ikametgâhının veya tescil edilmiş bürosunun bulunduğu ;*
  - (b) *dâvalının ikametgâhı veya tescil edilmiş bürosu Âkit Taraflardan birisinin ülkesinde değilse, dâvalının bir işyerinin bulunduğu ;*
  - (c) *yukarıdaki (a) ve (b) bentlerinde belirtilen yargı yetkisi şartları mevcut değilse, dâvalının varlığı bulunan ;*
  - (d) *yukarıda (a)'dan (c)'ye kadar olan bentlerde belirtilen yargı yetkisi şartları mevcut değilse, EUROCONTROL'un Genel Merkezinin bulunduğu*

Âkit Taraflarda açılır. »

Madde XXXVI

Sözleşmenin 36. Maddesi, 39. Madde olmuş ve aşağıdaki şekli almıştır :

« Madde 39

1. *Brüksel'de 12 Şubat 1981 tarihinde imzalanan Protokol ile değiştirilmiş olup daha sonra Brüksel'de 1997 yılında imzaya açılan Protokol ile değiştirilen işbu Sözleşmeye, sözkonusu sonuncu Protokolü imzalamamış olan herhangi bir Devletin katılması, Genel Asamblesinin, kullanılan oylar itibariyle, oybirliği ile mutabakatine tâbidir.*
2. *Katılmanın kabulü kararı, Genel Asamble Başkanı tarafından, mûmzi olmayan Devlete tebliğ edilir.*
3. *Katılma belgesi Belçika Krallığı Hükûmeti nezdine tevdi edilir ve anılan Hükûmet tarafından diğer mûmzi ve katılan Devletlere bildirilir.*
4. *Katılma, katılma belgesinin tevdiini takip eden ikinci ayın ilk günü itibariyle geçerlik kazanacaktır. »*

Madde XXXVII

Sözleşmeye, aşağıda gösterilen yeni bir 36. Madde eklenmiştir :

« Madde 36

1. *İşbu Sözleşmenin I. Ekindeki Ajans Statüsüne ve IV. Ekindeki yol ücretleri ortak sistemine ilişkin hükümlerin 16. ve müteakip Maddelerine işbu Sözleşmede öngörülen şartlarda getirilebilecek değişiklikler, Âkit Taraflar ülkelerinde geçerlidir ve yürürlüktedir.*
2. *III. Ekte yer alan vergilere ilişkin hükümler ile IV. Ekte yer alan yol ücretleri ortak sistemine ilişkin hükümlerin 1'den 15'e kadar olan Maddeleri, Genel Asamble tarafından değiştirilemez.*
3. *Her Âkit Taraf, işbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren Ek IV ile beş yıllık bir süre ile bağlıdır. Beş yıllık süre, otomatik olarak beş yıllık dönemler halinde uzatılır. Herhangi bir Âkit Taraf, beş yıllık sürenin bitiminden en az iki yıl önce Genel Asambleye bu sürenin uzatılmasını istemediğini yazılı olarak bildirdiği takdirde, sözkonusu Âkit Taraf, carî beş yıllık dönemin sonunda artık Ek IV ile bağlı olmaktan çıkar.*
4. *Çekilen Âkit Tarafın hak ve yükümlülükleri, gerekirse, sözkonusu Taraf ile Teşkilât arasında aktolunacak özel bir anlaşmayla belirlenir.*

Bu anlaşmanın Genel Asamble tarafından, kullanılan oylar itibariyle, oybirliği ile onaylanması gereklidir ; çekilen Âkit Taraf oylamaya katılmaz.

5. *Artık Ek IV ile bağılı olmayan Âkit Taraf, her an Genel Asambleye yazılı başvuruda bulunarak Ek IV hükümlerine yeniden tâbi olma talebinde bulunabilir. İlgili Âkit Taraf, bu talebi Genel Asamble tarafından ortak sisteme iştirak eden Âkit Tarafların, kullandıkları oylar itibariyle, oybirliği ile kabul edildiği tarihten altı ay sonra yeniden Ek IV ile bağılı olur. Ek IV ile yeniden bağılı hâle gelen Âkit Taraf, bağılı hâle geldiği tarih itibariyle beş yıllık bir süre ile bağılıdır. Bu süre, yukarıdaki 3. fıkrada belirtilen şartlarda otomatik olarak uzatılır. »*

Madde XXXVIII

Sözleşmeye, aşağıda gösterilen yeni bir 40. Madde eklenmiştir :

« Madde 40

1. *12 Şubat 1981 tarihinde imzalanan Protokol ve Brüksel'de 1997 yılında imzaya açılan Protokol ile değiştirilmiş bulunan işbu Sözleşme, Âkit Taraflar ile bölgesel ekonomik bütünleşme teşkilâtları arasında tespit edilerek Sözleşmeye ekli bir Katma Protokolde yer alacak kurallar ve şartlar uyarınca bir veya daha fazla sayıda mümzi Devletin üye olduğu bu tür teşkilâtların katılımına açıktır.*
2. *Katılma belgesi Belçika Krallığı Hükûmeti nezdine tevdi edilir ve anılan Hükûmet keyfiyeti diğer Taraflara bildirir.*
3. *Bir bölgesel ekonomik bütünleşme teşkilâtının katılımı, 1. fıkrada anılan Katma Protokolün yürürlüğe girmiş olması şartı ile, katılma belgesinin tevdiini takip eden ikinci ayın ilk günü itibariyle geçerlik kazanacaktır. »*

Madde XXXIX

Ajans Tüzüğüne ilişkin Sözleşmenin I. Ekinin yerine, Brüksel'de 1997 yılında imzaya açılan Protokol ekinde yer alan, birleştirilmiş Sözleşme metninin I. Eki ikame olunacaktır.

Madde XL

Uçuş Bilgi Bölgelerine ilişkin Sözleşmenin II. Ekinin yerine (Sözleşme, Madde 3), Brüksel'de 1997 yılında imzaya açılan Protokol ekinde yer alan, birleştirilmiş Sözleşme metninin II. Eki ikame olunacaktır.

Madde XLI

Brüksel'de 1997 yılında imzaya açılan Protokol ekinde yer alan, birleştirilmiş Sözleşme metninin III. Eki (Vergi Hükümleri), Sözleşmenin III. Ekini oluşturur.

Madde XLII

Brüssel'de 1997 yılında imzaya açılan Protokol ekinde yer alan, birleştirilmiş Sözleşme metninin IV. Eki (Yol Ücretleri Ortak Sistemine ilişkin Hükümler), Sözleşmenin IV. Ekini oluşturur.

□□□□□□□□□□

13 ARALIK 1960 TARİHLİ
« EUROCONTROL »
HAVA SEYRÜSEFER GÜVENLİĞİ İÇİN İŞBİRLİĞİ ULUSLARARASI
SÖZLEŞMESİ
BİRLEŞTİRME
PROTOKOLU

MÜTEADDİT DEFALAR DEĞİŞTİRİLMİŞ BULUNAN
13 ARALIK 1960 TARİHLİ
« EUROCONTROL »
HAVA SEYRÜSEFER GÜVENLİĞİ İÇİN İŞBİRLİĞİ ULUSLARARASI SÖZLEŞMESİ
BİRLEŞTİRME
PROTOKOLU

FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ,
AVUSTURYA CUMHURİYETİ,
BELÇİKA KRALLIĞI,
BULGARİSTAN CUMHURİYETİ
KIBRIS CUMHURİYETİ,
HIRVATİSTAN CUMHURİYETİ,
DANİMARKA KRALLIĞI,
İSPANYA KRALLIĞI,
FRANSA CUMHURİYETİ,
BÜYÜK BRİTANYA VE KUZAY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI,
ELEN CUMHURİYETİ,
MACARİSTAN CUMHURİYETİ,
İRLANDA,
İTALYA CUMHURİYETİ,
LÜKSEMBURG BÜYÜK DÜKALİĞİ,
MALTA CUMHURİYETİ,
MONAKO PRENSLİĞİ,
NORVEÇ KRALLIĞI,
HOLLANDA KRALLIĞI,
PORTEKİZ CUMHURİYETİ,
ROMANYA,
SLOVAKYA CUMHURİYETİ,
SLOVENYA CUMHURİYETİ,
İSVEÇ KRALLIĞI,
İSVİÇRE KONFEDERASYONU,
ÇEK CUMHURİYETİ,
TÜRKİYE CUMHURİYETİ,

Hava trafiğindeki büyümenin, Avrupa Devletlerinin aldıkları ulusal politika önlemlerinin Avrupa düzeyinde merkezleştirilmesi ihtiyacının ve hava trafiğindeki teknolojik gelişmelerin, 12 Şubat 1981 tarihli Değişiklik Protokolü ile değiştirilmiş 13 Aralık 1960 tarihli « EUROCONTROL » Hava Seyrüsefer Güvenliği için İşbirliği Uluslararası Sözleşmesinin, Avrupa havasahasında ve havalimanları ile çevrelerindeki genel hava trafiğinin kontrolü için tekbiçimli bir Avrupa hava trafik yönetim sistemi oluşturmak amacıyla, gözden geçirilmesini gerektirdiğini *gözönüne alarak* ;

Havasahasının, havasahası kullanıcıları tarafından yeknesak bir sistem olarak algılanması gerektiği temel ilkesine dayalı olarak, havasahasını gerek sivil gerekse asker kullanıcıların ihtiyaçları doğrultusunda etkin bir şekilde organize etmek ve güvenlik içinde yönetmek amacıyla âmir savunma gereklerini de gereğince göz önüne alarak, hava trafik hizmetleri kullanıcıları ile yakın bir iştişare içinde, özellikle ortak

politikalar, amaçlar, planlar, standartlar ve spesifikasyonlar ile yol ücretleri alanında ortak bir politika oluşturmak suretiyle EUROCONTROL çerçevesinde Devletler arasındaki işbirliğini güçlendirmenin şayan-ı temenni olduğunu *gözönüne alarak* ; Avrupa'da hava trafik yönetiminden sorumlu servislerin uyumlulaştırılması ve bütünleştirilmesi suretiyle tüm havasahası kullanıcılarının, gerekli güvenlik düzeyiyle bağdaşan asgarî mâliyetle azamî etkinlikten yararlanmalarını sağlamak ihtiyacı ile çevreye olan olumsuz etkilerin asgariye indirilmesi ihtiyacını *gözönüne alarak* ;

Âkit Tarafların, tekbiçimli bir Avrupa hava trafik yönetim sistemi oluşturmak üzere, hava trafik yönetim sistemlerini uyumlulaştırma ve bütünleştirme ihtiyacını kabul ettiklerini *gözönüne alarak* ;

Hava trafik yönetiminde, özellikle havalimanı düzeyindeki yerel girişimlerin önemini *dikkate alarak* ;

Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtınca, özellikle hakkaniyet ve şeffaflık konularında tavsiye edilen esaslara uygun, ortak bir yol ücretleri sistemi uygulamasının tekbiçimli bir Avrupa hava trafik yönetim sisteminin malî temellerini destekleyeceğini ve kullanıcılarla istişareyi kolaylaştıracağını *gözönüne alarak* ;

EUROCONTROL'un, hava trafik yönetimi alanında Âkit Tarafların işbirliği organı olduğunu *gözönüne alarak* ;

EUROCONTROL'un etkinliğini arttırmak üzere, EUROCONTROL'a tevdi edilen görevlerin yürütülmesine ilgi duyan Avrupa kurumlarıyla veya uluslararası kurumlarla işbirliğini genişletmek ve güçlendirmek *arzusuyla* ;

Bu nedenle, her bir Âkit Tarafın ülke sınırlarının ötesinde, Sözleşme kapsamındaki havasahası bütününde işleyen bir Avrupa hava trafik yönetim sistemi oluşturulmasının yerinde olacağını *gözönüne alarak* ;

Özellikle yol ücretlerinin tahsili ve hava trafik akış yönetimi alanlarındaki görevlerini yerine getirebilmesi için Teşkilâta gerekli hukukî imkânları sağlamanın Âkit Taraflar için önem taşıdığını *gözönüne alarak* ;

Teşkilâtın, görevlerini güvenli ve etkin bir şekilde yerine getirebilmesi için mevzuat konularındaki işlevlerinin, hizmet verme işlevlerinden imkân nispetinde ayrılmasının yerinde olacağını *gözönüne alarak* ;

Diğer Avrupa Devletlerini, bu uluslararası teşkilâta üye olmaya teşvik *arzusuyla* ;

Aşağıdaki hükümlerde anlaşmışlardır :

Madde I

12 Şubat 1981 tarihli Protokol ile değiştirilen, 21 Kasım 1978 tarihli Protokol ve keza 6 Temmuz 1970 tarihli Protokol ile değişik 13 Aralık 1960 tarihli « EUROCONTROL » Hava Seyrüsefer Güvenliği için İşbirliği Uluslararası Sözleşmesinin –aşağıda « Sözleşme » diye anılacaktır– yerini, Sözleşmenin yürürlükte kalan metinleri ile

27 Haziran 1997 tarihinde toplanan Diplomatik Konferansta yapılan değişiklikleri biraraya getiren, ekteki birleştirilmiş Sözleşme metni almıştır.

Madde II

1. İşbu Protokol, 27 Haziran 1997 tarihine kadar Sözleşmeye taraf olan tüm Devletlerin imzasına açıktır.

İşbu Protokol, yürürlüğe giriş tarihinden önce, kabul edildiği Diplomatik Konferansa davet edilmiş bulunan sair tüm Devletler ile Daimî Komisyonun oybirliği ile izin vereceği sair tüm Devletlerin imzasına keza açıktır.
2. İşbu Protokol, tasdike, kabule veya onaya tâbidir. Tasdik, kabul veya onay belgeleri Belçika Krallığı Hükûmetine tevdi olunur.
3. İşbu Protokol, 1 Ocak 2000 tarihinde, Sözleşmeye taraf olan tüm Devletlerce bu tarihe kadar tasdiklendiği, kabul edildiği veya onaylandığı takdirde yürürlüğe girer. Bu şart yerine gelmediği takdirde, sonuncu tasdik, kabul veya onay belgesi yılın ilk yarısında tevdi edilmişse, bu tarihi izleyen 1 Temmuz günü, sonuncu tasdik, kabul veya onay belgesi yılın ikinci yarısında tevdi edilmişse, bu tarihi izleyen 1 Ocak günü yürürlüğe girer.
4. Sözleşmeye taraf olmamakla beraber işbu Protokolü imzalayan ve tasdik, kabul veya onay belgesini işbu Protokolün yürürlüğe giriş tarihinden sonra tevdi eden her Devlet muvacehesinde Protokol, tasdik, kabul veya onay belgesinin tevdi tarihini takip eden ikinci ayın ilk günü yürürlüğe girer.
5. Sözleşmeye taraf olmamakla beraber işbu Protokolü imzalayan her Devlet, işbu Protokolün tasdiki, kabulü veya onaylanması ile birlikte işbu Protokol ile Sözleşmeye taraf olur.
6. Belçika Krallığı Hükûmeti, gerek Sözleşmeye taraf olan diğer Devletler Hükûmetlerine gerekse işbu Protokolü imzalayan Devletler Hükûmetlerine, bu Protokol ile ilgili her imzayı, tasdik, kabul veya onay belgesi tevdiini ve yukarıdaki 3. ve 4. paragraflar uyarınca yürürlük tarihini yazılı olarak bildirir.

Madde III

İşbu Protokolün yürürlüğe girmesiyle, 12 Şubat 1981 tarihli Protokol, Madde XXXVIII ile değiştirilen, 21 Kasım 1978 tarihli Protokol ile değişik 6 Temmuz 1970 tarihli Protokol, Sözleşmenin birleştirilmiş metnine ekli, (« Vergi Hükümleri » başlıklı) Ek III ile değiştirilmiştir.

Madde IV

İşbu Protokolün yürürlüğe girmesiyle, 12 Şubat 1981 tarihli Yol Ücretlerine dair Çoktarafli Anlaşma mülga olur ve yerini ekli birleştirilmiş Sözleşme metninin ilgili hükümleri ile (« Yol Ücretleri Ortak Sistemine ilişkin Hükümler » başlıklı) Ek IV alır.

Madde V

Belçika Krallığı Hükûmeti işbu Sözleşmeyi, Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin 102. Maddesi uyarınca, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri ve Chicago'da 7 Aralık 1944 tarihinde imzalanan Uluslararası Sivil Havacılık Konvansiyonunun 83. Maddesi uyarınca, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı Konseyi nezdinde tescil ettirir.

BUNA ŞAHADETEN, imzaları aşağıda bulunan Tamyetkili Temsilciler, tam yetkili olduklarını gösteren belgeleri ibraz ettikten ve belgelerin usulüne uygun ve noksansız oldukları anlaşıldıktan sonra, işbu Protokolü imzalamışlardır.

Brüksel'de 27 Haziran 1997 tarihinde, Alman, İngiliz, Bulgar, Hırvat, Danimarka, İspanyol, Fransız, Yunan, Macar, İtalyan, Hollanda, Norveç, Portekiz, Romen, Slovak, Sloven, İsveç, Çek ve Türk dillerinde birer asıl nüsha olarak, Belçika Krallığı Hükûmeti arşivinde muhafaza edilmek ve tasdikli örnekleri bu Hükûmet tarafından diğer mümzî Devletlerin Hükûmetlerine gönderilmek üzere DÜZENLENMİŞTİR. Metinler arasında uyumsuzluk halinde Fransız dilindeki metin esas alınır.

Federal Almanya Cumhuriyeti adına,

Avusturya Cumhuriyeti adına,

Belçika Krallığı adına,

Bulgaristan Cumhuriyeti adına,

Kıbrıs Cumhuriyeti adına,

Hırvatistan Cumhuriyeti adına,

Danimarka Krallığı adına,

İspanya Krallığı adına,

Fransa Cumhuriyeti adına,

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı adına,

Elen Cumhuriyeti adına,

Macaristan Cumhuriyeti adına,

İrlanda adına,

İtalya Cumhuriyeti adına,

Lüksemburg Büyük Dükaliğı adına,

Malta Cumhuriyeti adına,

Monako Prenslığı adına,

Norveç Krallığı adına,

Hollanda Krallığı adına,

Portekiz Cumhuriyeti adına,

Romanya adına,

Slovakya Cumhuriyeti adına,

Slovenya Cumhuriyeti adına,

İsveç Krallığı adına,

İsviçre Konfederasyonu adına,

Çek Cumhuriyeti adına,

Türkiye Cumhuriyeti adına,

ŞİMDİKİ SÖZLEŞMENİN YÜRÜRLÜKTE KALAN METİNLERİ İLE
27 Haziran 1997 TARİHİNDE TOPLANAN
DİPLOMATİK KONFERANSTA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİ
BİR ARAYA GETİREN
BİRLEŞTİRİLMİŞ SÖZLEŞME METNİ

SÖZLEŞMENİN YÜRÜRLÜKTEKİ HÜKÜMLERİNİN BİRLEŞTİRİLMİŞ METNİ

ŞİMDİKİ SÖZLEŞMENİN YÜRÜRLÜKTE KALAN METİNLERİ İLE
27 Haziran 1997 TARİHİNDE TOPLANAN
DİPLOMATİK KONFERANSTA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİ
BİR ARAYA GETİREN
BİRLEŞTİRİLMİŞ SÖZLEŞME METNİ

SÖZLEŞMENİN YÜRÜRLÜKTEKİ HÜKÜMLERİNİN BİRLEŞTİRİLMİŞ METNİ

Madde 1

1. Tekbiçimli bir Avrupa hava trafik yönetim sistemi oluşturulması için uyumluluk ve bütünlüğün sağlanması amacıyla Âkit Taraflar, hava seyrüseferi alanında aralarındaki işbirliğini güçlendirmek ve ortak faaliyetlerini geliştirmek, mâliyet-etkin hava trafik hizmetleri verirken bir yandan savunma ihtiyaçlarını gereğince gözönüne almak, diğer yandan ise havasahasının tüm kullanıcılarına, gerekli güvenlik düzeyi ile bağdaşabilecek azamî serbestiyi sağlamak ve bunları yaparken çevre üzerindeki her türlü olumsuz etkinin mümkün olduğunda, özellikle operasyonel, teknik ve ekonomik açıdan asgariye indirilmesi gereğini gözönüne almak hususlarında mutabık kalmışlardır.

Bu amaçlara ulaşılmasında, her Devletin kendi toprakları üzerindeki havasahasında tam egemenliğe münhasıran sahip olduğu ilkesine ve her Devletin kendi ulusal havasahasındaki güvenlik ve hava savunması konusundaki imtiyazlarını kullanma ehliyetine hâle verilmemesi sağlanacaktır.

Âkit Taraflar bu amaçla :

- (a) hava trafik yönetimi alanında, bir taraftan gerekli güvenlik düzeyi korunarak, tüm sivil ve asker kullanıcıların ihtiyaçlarını mâliyet etkin bir şekilde karşılamak için gereken kapasiteyi geliştirme amaçlı strateji ve programların tanımını içeren bir Avrupa politikası belirlenmesi ;
- (b) Devlet egemenliğine tâbi olmayan havasahasında, sözleşmelerden, uluslararası anlaşmalardan ve uluslararası kamu teamül hukuku kurallarından ve ilkelerinden kaynaklanan serbest dolaşım ilkelerine hâle vermeksizin, işbu Sözleşmenin II. Ekinde tanımlanan, Devletlerin, Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinin ilgili hükümleri uyarınca hava trafik hizmetleri sağlamayı kabul ettikleri Uçuş Bilgi Bölgeleri içindeki hava trafik yönetimi operasyonlarının etkinliğine ilişkin spesifik hedefler oluşturulacağına taahhüt edilmesi ;
- (c) bir hava trafik yönetim performans inceleme ve hedef belirleme sistemi başlatılması ;

- (d) Avrupa'da hava seyrüsefer hizmetleri ve tesisleri için ortak bir yönetim ve uygulama planı uygulanması ;
- (e) ortak standart ve spesifikasyonlar benimsenmesi ve uygulanması ;
- (f) hava trafik hizmetlerine uygulanan mevzuatın uyumlulaştırılması ;
- (g) hava trafik talebini karşılamak için mevcut kapasiteyi geliştirmek ve ortak bir Avrupa hava trafik akış yönetim sisteminin birlikte tesisi, işletilmesi, geliştirilmesi sonucunda, tekbiçimli bir Avrupa hava trafik yönetim sistemi uygulamaya konması çerçevesinde bu kapasitenin en etkin şekilde kullanılmasının sağlanması ;
- (h) hava trafik sistem ve tesislerinin ortak tedarikinin teşvik edilmesi ;
- (i) en-route hava seyrüsefer tesis ve hizmetleri kullanıcılarına yükletilen ücretlerin -aşağıda « yol ücretleri » diye anılacaktır- tespitinde ve hesaplanmasında ortak bir politika uygulanması ;
- (j) toplu bir havacılık güvenlik sistemi yaklaşımı içinde, hava trafik yönetimi alanında güvenliğe ilişkin mevzuat rejimini çoktarafli bir şekilde geliştirmek ve uyumlulaştırmak üzere, hizmet sağlama mekanizmasından ayrı bir mekanizma uygulanması ;
- (k) bir global seyrüsefer uydu sisteminin tasarımı, uygulanması ve denetimine iştirak edilmesi ;
- (l) hava seyrüseferine ilişkin sistem ve hizmetlerin tasarımı, uygulanması, denetlenmesi veya işletilmesi konularında ortak eylemler için yeni olanaklarının belirlenmesi ;
- (m) « kapıdan kapıya » kavramı bağlamında, yolların ve havasahasının stratejik tasarımında ve planlanmasında genel bir politika ile uygun, verimli ve etkin bir süreç geliştirilmesi

hususlarında uyuşmuşlardır.

2. Bu amaçla Âkit Taraflar, bir « Avrupa Hava Seyrüsefer Güvenliği Teşkilâtı (EUROCONTROL) » kurmuşlardır. Aşağıda « Teşkilât » diye anılacak olan bu teşkilât, ulusal sivil ve askerî mercilerle ve kullanıcı kuruluşlarıyla işbirliği içinde hareket edecek ve üç organdan oluşacaktır :

- (a) bir Genel Asamble : Teşkilâtın genel politikasının oluşturulmasından ve onaylanmasından sorumlu organdır. Sorumlulukları aşağıdaki konuları da içerir :
  - (i) yol ücretleri ortak politikası ile Teşkilâtın ücretler alanındaki diğer faaliyetleri ;
  - (ii) Teşkilâtın performans inceleme ve değerlendirme işlevleri ;

- (iii) standardizasyon, planlama, performans ve güvenliğe ilişkin mevzuat da dahil olmak üzere Teşkilât ana hedeflerinin belirlenmesi ;

- (iv) işbirliği konusunda başlıca çerçeve programların teknik ve mali açıdan seçimi ;
  - (v) diğer Devletlerle ve kuruluşlarla dış ilişkiler ve işbu Sözleşmeye katılma başvuruları ;
  - (b) Genel Asamble kararlarını uygulamak, Genel Asambleye verilen yetkiler mahfuz kalmak üzere Âkit Taraflara yönelik tüm bağlayıcı önlemleri almak ve Ajans çalışmalarını gözetmekle görevli organ olan bir Konsey ;
  - (c) Statüsü işbu Sözleşmenin I. Ekinde yer alan, işbu Sözleşmenin müteakip maddeleri hükümleri uyarınca Teşkilâtın görevleri ile Genel Asamble veya Konsey tarafından kendisine verilen görevleri yerine getirecek, ilgili tekliflerde bulunacak ve tespit edilen amaçlara ulaşılması için teknik, mali ve personel kaynaklarını kullanacak organ olan bir Ajans.
3. Teşkilât Genel Merkezi olarak Brüksel tespit edilmiştir.

Madde 2

1. Teşkilâta verilen görevler aşağıda gösterilmiştir :
- (a) tekbiçimli bir Avrupa hava trafik yönetim sistemi oluşturmak amacıyla, özellikle yerdeki ve uçtaki hava seyrüsefer sistemleri konusunda, Âkit Tarafların hava trafik hizmet ve sistemlerinin uyumlulaştırılması ve bütünleştirilmesi için detaylı planlar geliştirmek ve onaylamak ;
  - (b) tekbiçimli bir Avrupa hava trafik yönetim sistemine yöneşmeyi sağlamak üzere Âkit Devletlerce hazırlanan uygulama planlarını koordine etmek ;
  - (c) Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı (ICAO) ve sivil havacılık alanında faaliyet gösteren diğer uluslararası kuruluşlarca incelenmekte olan hava seyrüseferine ilişkin meseleleri Âkit Taraflar adına incelemek ve koordine etmek ; değişiklikler ve teklifler koordine etmek ve sözkonusu organlara sunmak ;
  - (d) tekbiçimli bir Avrupa hava trafik yönetim sistemi uygulamasını tanımlamak, bunun tasarımını yapmak, geliştirmek, geçerli kılmak ve organize etmek ;
  - (e) yukarıdaki (d) paragrafı çerçevesinde, ortak bir uluslararası merkezde, ortak bir Avrupa hava trafik akış yönetim sistemi geliştirmek ve işletmek ;
  - (f) hava trafik yönetim sistemleri ve hizmetlerine ilişkin ortak standartlar, spesifikasyonlar ve uygulamalar belirlemek, benimsemek ve bunları devamlı olarak gözden geçirmek ;
  - (g) hava trafik sistemleri ve tesislerinin ortak tedariki için bir strateji oluşturulması doğrultusunda prosedürler geliştirmek ve onaylamak ;

- (h) Âkit Tarafların hava seyrüseferi alanındaki yeni tekniklere ilişkin araştırma ve geliştirme programlarını koordine etmek ; bunların sonuçlarını bir araya getirmek ve yayımlamak ; bu alandaki teknik gelişmeleri, ortak inceleme, test ve uygulamalı araştırmaları teşvik etmek ve yürütmek ;
  - (i) politika ve planlama, havalimanları ile çevrelerinde ve havasahasında güvenlik yönetimi ve verilen hizmetlerin malî ve ekonomik unsurları da dahil olmak üzere hava trafik yönetiminin tüm yönlerine hitap edecek bağımsız bir performans inceleme sistemi oluşturmak ve bu hususların tümüne yönelik amaçları saptamak ;
  - (j) hava seyrüseferi alanında etkinliği ve verimliliği arttıracak önlemleri incelemek ve geliştirmek ;
  - (k) hava trafik yönetim sistemleri ve hava trafik hizmetlerinde en yüksek verimliliği ve kaliteyi sağlamak üzere ortak ölçütler, prosedürler ve yöntemler geliştirmek ve onaylamak ;
  - (l) Avrupa hava trafik hizmetleri mevzuatının uyumlulaştırılmasına yönelik teklifler geliştirmek ;
  - (m) sivil ve asker kullanıcılar arasında havasahasının kullanımında verimliliğin ve esnekliğin artırılmasına destek vermek ;
  - (n) havalimanları ile çevrelerindeki hava trafik yönetiminin iyileştirilmesi için koordinasyonlu ya da ortak politikalar geliştirmek ve onaylamak ;
  - (o) hava trafik hizmetleri personelinin seçimi için ortak ölçütler ; eğitim, lisans verilmesi ve beceri kontrolü için ortak politikalar geliştirmek ve onaylamak ;
  - (p) Âkit Taraflarca görevlendirildiği, gelecekteki ortak Avrupa sisteminin tüm unsurlarını tasarlamak, oluşturmak ve işletmek ;
  - (q) yol ücretleri ortak sistemine iştirak eden Âkit Taraflar adına, IV. Ekte öngörülen şartlarda yol ücretlerini saptamak, fatura etmek ve toplamak ;
  - (r) hava trafik yönetimi alanında güvenliğe ilişkin mevzuatın çoktarafli olarak geliştirilmesi ve uyumlulaştırılması için bir mekanizma oluşturmak ve uygulamak ;
  - (s) işbu Sözleşme ilkelerine ve amaçlarına ilişkin diğer her türlü görevi yürütmek.
2. Âkit Taraflardan birinin veya birden fazlasının talebi üzerine ve Teşkilât ile ilgili Âkit Taraflar arasındaki bir veya birden fazla özel anlaşmaya dayalı olarak Teşkilât, aşağıdaki faaliyetlerde bulunabilir :
- (a) sözkonusu Âkit Taraflara, hava trafik sistemlerinin ve hizmetlerinin planlanmasında, spesifikasyonunda ve kurulmasında yardımcı olmak ;

- (b) sözkonusu Âkit Taraflar hesabına hava trafik tesislerini ve hizmetlerini tamamen veya kısmen sağlamak ve işletmek ;
- (c) sözkonusu Âkit Taraflara, hava seyrüsefer hizmetleri kullanıcılarına uyguladıkları ve işbu Sözleşmenin IV. Eki kapsamına girmeyen ücretlerin saptanmasında, faturalanmasında ve toplanmasında yardımcı olmak.
3. Teşkilât :
- (a) Madde 2.1 kapsamında öngörülen görevlerin yürütülmesine katılmaya ilgi duyan Âkit olmayan Taraflar ile özel anlaşmalar akdedebilir ;
- (b) Âkit olmayan Tarafların veya diğer uluslararası kuruluşların talebi üzerine ve Teşkilât ile ilgili Taraflar arasında akdedilmiş özel anlaşmalara dayalı olarak, ilgili Taraflar adına işbu Madde uyarınca her türlü görevi yürütebilir.
4. Teşkilât, imkân nispetinde, hizmet sunma işlevlerinin, özellikle 2.1(e), 2.1(g), 2.1(p), 2.1(q), 2.2 ve 2.3(b) Maddelerinde belirtilen işlevlerin, mevzuat konularındaki işlevlerinden bağımsız olarak yürütülmesini sağlar.
5. Görevlerini daha kolay yürütebilmek üzere Teşkilât, Genel Asamblesinin kararı ile, ya uluslararası kamu hukuku ya da bir Âkit Tarafın ulusal hukukuna tâbi olacak spesifik anasözleşmeli işletmeler kurabilir veya bu tür işletmelerde çoğunluk hissesi alabilir.

Madde 3

1. İşbu Sözleşme, Ek II'de listesi verilen Uçuş Bilgi Bölgelerindeki hava trafiğine ilişkin en-route hava seyrüsefer hizmetleri ile ilgili yaklaşma ve hava meydanı hizmetlerine uygulanır.
2. (a) Bir Âkit Tarafın Ek II'de gösterilen kendi Uçuş Bilgi Bölgeleri listesinde yapmak isteyeceği herhangi bir değişiklik sonucu işbu Sözleşme kapsamına giren havasahasının sınırları değişecekse, bu değişiklik Genel Asamblesinin, kullanılan oylar itibariyle, oybirliğiyle karar almasını gerektirir.
- (b) Böyle bir sonuca yol açmayan herhangi bir değişiklik durumunda yine de ilgili Âkit Tarafça Teşkilâta yazılı bildirimde bulunulacaktır.
3. İşbu Sözleşme anlamında, «hava trafiği» deyimini ile Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı prosedürlerine uyan sivil, askerî, gümrük ve polis hava taşıt trafiği kastedilmektedir.

2.2(b) Maddesinde öngörülen özel bir anlaşmaya dayalı olarak, herhangi bir Âkit Taraf «hava trafiği» deyiminin kendi ülkesi üzerinde işleyen diğer hava trafiğine de uygulanmasını talep edebilir.

Madde 4

Teşkilât tüzel kişiliğe sahiptir. Âkit Taraflar ülkelerinde, ulusal mevzuat ile tüzel kişiliklere tanınan en geniş hukukî ehliyetten yararlanır ; bu meyanda *özellikle* taşınır veya taşınmaz mal iktisap veya devir edebilir, dâva açabilir. İşbu Sözleşmede veya Ek I'deki Statüde aksine hüküm yoksa, Teşkilât, Teşkilât adına işlem yapan Ajans tarafından temsil olunur. Ajans Teşkilâtın mülkünü yönetir.

Madde 5

1. Genel Asamble, Âkit Tarafların Bakanlık düzeyindeki temsilcilerinden oluşur. Her Âkit Taraf, özellikle hem sivil havacılık hem millî savunma çıkarlarının temsil edilebilmesi için birden fazla delege görevlendirebilir, ancak her Âkit Tarafın sadece tek bir oy hakkı vardır.
2. Konsey, Âkit Tarafların Sivil Havacılık Genel Müdürleri düzeyindeki temsilcilerinden oluşur. Her Âkit Taraf, özellikle hem sivil havacılık hem millî savunma çıkarlarının temsil edilebilmesi için birden fazla delege görevlendirebilir, ancak her Âkit Tarafın sadece tek bir oy hakkı vardır.
3. Ortak yol ücretleri sistemine ilişkin konularda Genel Asamble ve Konsey, IV. Ekte öngörülen şartlar altında yol ücretleri ortak sistemine katılan Âkit Taraflar temsilcilerinden oluşur.
4. Teşkilât çalışmasına katkıda bulunabilecek uluslararası kuruluşlar temsilcileri, gerektiğinde Genel Asamble veya Konsey tarafından Teşkilât organlarına gözlemci sıfatıyla katılmak üzere davet edilir.

Madde 6

1. Genel Asamble, özellikle Madde 1.2(a)'da öngörülen konularda Âkit Taraflar, Konsey ve Ajans ile ilgili kararlar alır.

Ayrıca Genel Asamble :

- (a) Konseyin tavsiyesi üzerine Ajans Genel Müdürünü atar ;
- (b) Madde 34'te belirtilen durumlarda Teşkilât adına, Lahey Daimî Tahkim Divanına başvurma izni verir ;
- (c) Madde 2.1(e)'de öngörülen ortak Avrupa hava trafik akış yönetim sisteminin işletilmesi için uygulanacak ilkeleri belirler ;
- (d) I. Eke getirilen değişiklikleri Madde 8.1'de öngörülen oylama şartları uyarınca onaylar ;
- (e) II. ve IV. Eklere getirilen değişiklikleri ise Madde 8.3'te öngörülen oylama şartları uyarınca onaylar ;

- (f) Teşkilâtın görevlerini dönemsel olarak gözden geçirir.
2. Yol ücretlerine ilişkin ortak politikayı oluşturmak üzere Genel Asamble özellikle :
- (a) en-route hava seyrüsefer tesis ve hizmetlerinin kullanımı dolayısıyla, sisteme iştirak eden Âkit Taraflar ve Teşkilât tarafından kullanıcılara yükletilecek mâliyetlerin tespit esaslarını saptar ;
- (b) yol ücretleri hesaplama formülünü kararlaştırır ;
- (c) uygulanacak yol ücretleri muafiyetlerine ilişkin ilkeleri tespit eder ; ayrıca, Ek IV kapsamındaki yol ücretleri ödemesinden bu şekilde muaf tutulan bazı uçuş kategorileri için *en-route* hava seyrüsefer tesis ve hizmetleri sebebiyle mâruz kaldıkları mâliyetlerin doğrudan Âkit Taraflarca tahsilini kararlaştırabilir ;
- (d) yol ücretlerine ilişkin Konsey raporlarını onaylar.
3. Genel Asamble :
- (a) kendi yetki alanı dahilindeki her türlü konuyu incelenmek üzere Konseye gönderebilir ;
- (b) gerektiğinde, Madde 1.2(a)'da öngörülen kendi genel yetki alanı dahilindeki konularda karar alma yetkisini Konseye verebilir ;
- (c) gerekli görebileceği diğer yardımcı organlar oluşturabilir.

Madde 7

1. İşbu Sözleşme ile kendisine verilen yetkiler gereğince Konsey, Âkit Taraflar muvacehesinde, Madde 2.1'de belirtilen görevlere ilişkin kararlar alabilir.
2. Konsey, işbu Sözleşmenin Ajans muvacehesinde kendisine verdiği vesayet yetkileri gereğince :
- (a) 2. Maddede kastedilen görevlerin yerine getirilmesi için Ajansça kendisine sunulan, Ajansın beşyillik ve yıllık çalışma programlarını, beş yıllık malî plan ile bütçe ve malî yükümlülükleri, Ajans faaliyet raporu ile Ajans Statüsünün 2.2(c), 10.3 ve 11.1. Maddeleri gereğince sunulan raporları, Konseyce tanınan havasahası kullanıcıları ve havalimanları temsilci kuruluşlarıyla istişarede bulunduktan sonra onaylar ;
- (b) Ajansın genel yapısına ilişkin ilkeleri onaylar ;
- (c) Ajansın hava seyrüsefer ücretleri alanındaki faaliyetlerini gözetir ;
- (d) Konseyce tanınan havasahası kullanıcıları ve havalimanları temsilci kuruluşlarıyla istişarede bulunduktan sonra, Devletlerin kendi

havasahalarının kullanımına ilişkin yetkilerini gereğince gözönüne alarak, Madde 2.1(e)'de öngörülen ortak Avrupa hava trafik akış yönetim sisteminin genel işletme şartlarını belirler. Söz konusu genel şartlarda özellikle, uygulanacak kurallar ve bu kurallara riayetsizliği tespit usulleri öngörülür.

- (e) Ajansın sunacağı düzenli raporlara dayalı olarak veya Ajansa verilen görevlerin yerine getirilmesi için gerekli gördüğü durumlarda, Ajansa direktifler verir ve Ajansın uygun teklifler getirebilmesi için, Ajans ve ilgili ulusal kuruluşlar arasında işbirliğini sağlayacak düzenlemeleri onaylar ;
  - (f) Tüm gelir ve gider hesaplarının incelenmesi için, Genel Müdürün teklifi üzerine, Denetim Kuruluna yardımcı olmak üzere görevli danışman-denetçi firmayı belirler ;
  - (g) Ajans servislerinin idarî ve teknik teftişten geçirilmesini isteyebilir ;
  - (h) bütçe yönetimi ile ilgili olarak Genel Müdürü ibra eder ;
  - (i) Genel Müdürce atanan Ajans Müdürlerini onaylar ;
  - (j) Genel Müdür Statüsünü, Personel Yönetmeliğini, Malî Yönetmeliği ve Alım-Satım Sözleşmeleri Yönetmeliğini onaylar ;
  - (k) Madde 2'de kastedilen özel anlaşmalara ilişkin müzakerelerin Ajans tarafından açılmasına izin verir ve Ajans tarafından müzakere edilmiş olan anlaşmaları Genel Asambelenin onayına sunmadan önce kabul eder veya Madde 13.3 hükümleri uyarınca Konseye yetki verilen durumlarda bu tür anlaşmaları bizzat akdeder ;
  - (l) Veri gizliliğine ilişkin Yönetmeliği onaylar ;
  - (m) Madde 2.1(f)'de belirtilen görevlerin yürütülmesi sırasında, hava trafik yönetimi sistemlerine ve hizmetlerine ilişkin standartlara, spesifikasyonlara ve tatbikata uygulanacak esasları ve usulleri saptar.
3. Konsey, bir Performans İnceleme Komisyonu ve bir Güvenlik Mevzuatı Komisyonu kurar. Bu Komisyonlar Konseye konularıyla ilgili teklifler getirir ve görevlerini yerine getirirken gerekli derecede bağımsızlığa sahip Ajans servislerinden idarî destek ve yardım alır.
  4. Konsey, bir Sivil-Asker Bağlantı Daimî Komitesi kurar.
  5. Konsey, bir Denetim Kurulu kurar ; bu kurula görevler ve özel bir görev tanımı çerçevesinde yetkiler verebilir.
  6. Konsey, Teşkilâtın başka faaliyet alanlarında başka komitelerin yardımına başvurabilir.
  7. Konsey, işbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra kurulan Sivil-Asker Bağlantı Daimî Komitesine ve herhangi bir Komiteye görevler ve özel bir görev

tanımı çerçevesinde yetkiler verebilir. Bu görev ve yetkileri vermesi, Konseyin her an, genel gözetim görevi çerçevesinde bir meseleyi bizzat ele almasına engel teşkil etmez.

Madde 8

1. Âkit Taraflar muvacehesinde, Genel Asamble tarafından özellikle 1.2(a) Maddesine ve 6.1 Maddesinin birinci bendine dayalı olarak alınan kararlar ile Konsey tarafından özellikle 1.2(b) Maddesine ve 7.1 Maddesine dayalı olarak alınan kararlar, kullanılan oylar itibariyle oyçokluğu ile kabul edilir ; şu şartla ki çoğunluk hem 11. Maddede öngörülen oy ağırlıklarına göre, kullanılan ağırlıklı oyların en az dörtte üçüne, hem de oy kullanan Âkit Tarafların en az dörtte üçüne tekabül etmelidir.

Bu kural, Madde 2.1(i), (p), (r) ve (s), 2.5, 6.1(a), 6.1(c), 6.1(d), 6.2, 6.3(b), 7.2(d), 7.2(j), 7.2(k), 7.3, 7.6 ve 7.7, 12, 13.2, 13.3 çerçevesinde alınan kararlara da uygulanır.

Bu kural, Ek IV, Madde 3 uyarınca alınan kararlara da uygulanır. Ek IV, Madde 3(c) çerçevesinde, Yol Ücretleri Sistemine ait birim fiyatlar, tarifeler ve uygulama şartlarına ilişkin kararlar, bu kararın kendi muvacehesinde uygulanmasını istemeyen ve oyunu bu şekilde olumsuz kullanan bir Âkit Taraf için geçerli olmayacaktır. Bu durumda sözkonusu Âkit Taraf, yazılı olarak gerekçelerini sunacaktır ; Madde 6.2 çerçevesindeki ortak politikayı ise tartışma konusu yapmayacaktır.

2. Ajans muvacehesinde Genel Asamble tarafından özellikle 1.2(a) ve (c) Maddeleri ile 6.1 Maddesinin birinci bendine dayalı olarak alınan kararlar ile Konsey tarafından özellikle 1.2(b) ve (c) Maddelerine dayalı olarak alınan kararlar, kullanılan oylar itibariyle, oyçokluğu ile kabul edilir ; şu şartla ki çoğunluk hem 11. Maddede öngörülen oy ağırlıklarına göre, kullanılan ağırlıklı oyların yarısından fazlasına, hem de oy kullanan Âkit Tarafların yarısından fazlasına tekabül etmelidir. Özel önem arzeden durumlarda ve oy hakkına sahip Âkit Taraflardan en az üçte birinin talepte bulunması şartıyla, çoğunluğun, kullanılan ağırlıklı oyların yarısından fazlası yerine en az dörtte üçüne tekabül etmesi gerekir.

Bu kural, Madde 6.1(b), 6.3(a), 7.2(a), 7.2(b), 7.2(c), 7.2(e)'den (i)'ye kadar, 7.2(l) ve 7.2(m), 9.2 ve 10.2 çerçevesinde alınan kararlara da uygulanır.

3. Ancak, Madde 39 çerçevesinde Teşkilâta katılma başvuruları, Madde 3.2(b)'de belirtilen durum haricinde Ek II'ye ve Ek IV'e getirilebilecek her türlü değişiklik ile Madde 36.4, 36.5, 38.3 ve 38.4 çerçevesinde çekilme veya katılma ile ilgili şartlar konularındaki kararlar, kullanılan oylar itibariyle, oybirliği ile alınır.
4. Genel Asamble ve Konsey tarafından alınan kararlar, 9. Madde hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla, Âkit Taraflar ve Ajans muvacehesinde bağlayıcıdır.

Madde 9

1. Bir Âkit Tarafın, Genel Asambleye veya Konseye, millî savunma ve güvenlik çıkarlarını ilgilendiren âmir ulusal mülâhazaların, yukarıdaki Madde 8.1'de belirtilen şartlarda, kullanılan oylar itibariyle, oyçokluğu ile alınmış bir karara uymasına engel teşkil ettiği bildiriminde bulunması hâlinde, ilgili Âkit Taraf, gerekçelerini ve :
  - (a) ya getirdiği istisna ile, ilgili Âkit Tarafın kararı uygulamayacağı veya sadece kısmen uygulayacağı anlayışı içinde, diğer Âkit Taraflar için geçerli olan karara itirazı olmadığını ;
  - (b) ya da getirdiği istisnanın, kendi millî savunma ve güvenlik çıkarları açısından, teklifin aşağıdaki 2(b) bendinde belirtilen düzenlemeler uyarınca ikinci bir karar alınıncaya kadar hiç bir şekilde uygulanmamasını gerektirecek ölçüde önemli bir konu olduğunu

Genel Asambleye veya Konseye belirtmek kaydıyla anılan karara istisna getirebilir.
2.
  - (a) Yukarıdaki 1(a) bendinde belirtilen kuralların uygulanması durumunda, Genel Müdür, Genel Asamble veya Konseye, hiç bir Âkit Tarafın istisna getirmeyeceği duruma gelmek üzere kaydedilen ilerleme hakkında en az yıllık olarak rapor sunacaktır.
  - (b) Yukarıdaki 1(b) bendinde belirtilen kuralların uygulanması durumunda, teklifin uygulamaya konması askıya alınacak ve ilk karar Konsey tarafından alınmış bir karar bile olsa, belirlenecek bir süre içinde ikinci bir karar alınmak üzere Genel Asambleye sunulacaktır. Bu ikinci incelemenin sonucu alınan ikinci karar, birinci kararın teyidi ise, herhangi bir Âkit Taraf, yukarıdaki 1(a) bendinde belirtilen şartlar altında alınan karara istisna getirebilir. Genel Asamble ilk kararı bir yılı aşmayan bir süre içinde yeniden inceler.
3. Savaş veya çatışma hâlinde, işbu Sözleşme hükümleri, etkilenen Âkit Taraflardan hiçbirinin hareket serbestilerini etkileyemez. Aynı ilke kriz ve olağanüstü hal durumlarında da uygulanır. Her Âkit Taraf, özellikle savunma alanında âmir millî mülâhazalar gerekçesiyle kendi kontrolündeki havasahasında hava trafik hizmetlerinin tümünün ya da bir kısmının sorumluluğunu geçici olarak geri alabilir. Avrupa hava trafik sisteminin yapısı, Âkit Tarafların ihtiyaçlarına uygun şekilde bu tür hizmetlerin fiilen geri alınmasını mümkün kılmalıdır.

Madde 10

1. Âkit Taraflardan her birinin bütçeye yıllık katkı payı, her bütçe dönemi için aşağıdaki bölüştürme formülüne göre belirlenir :
  - (a) katkı payının % 30 oranındaki ilk kesri, Âkit Tarafın aşağıdaki 2. fıkrada tanımlanan Gayrisafî Millî Hasıla değerine orantılı olarak hesaplanır ;

- (b) katkı payının % 70 oranındaki ikinci kesri, Âkit Tarafın aşağıdaki 3. fıkrada tanımlanan yol hizmetleri mâliyet tabanı değerine orantılı olarak hesaplanır.
2. Hesaplama kullanılan Gayrisafî Millî Hasıla, İktisadî İşbirliği ve Kalkınma Teşkilâtı (OECD) -bu mümkün olmazsa, aynı güvenilirliği haiz ve Konsey kararı ile belirlenen herhangi başka bir teşkilât- tarafından yapılan istatistiklerden çıkan ve bu istatistiklerin mevcut olduğu son üç yılın aritmetik ortalaması alınmak suretiyle hesaplanan rakamdır. Gayrisafî Millî Hasıla değeri, faktör mâliyetlerine ve carî fiyatlara dayalı olarak hesaplanır ve uygun Avrupa Hesap Birimiyle ifade edilir.
3. Hesaplama kullanılan yol hizmetleri mâliyet tabanı değeri, sözkonusu bütçe döneminden önceki ikinci yıl için belirlenmiş olan değerdir.

Madde 11

1. Madde 8'de öngörülen ağırlıklar aşağıdaki tabloya göre belirlenir :

Bir Âkit Tarafın yıllık katkı payının bütün Âkit Tarafların katkı payları toplamına yüzde olarak oranı	Oy Sayısı
--	-----------

% 1'den az	1
% 1 - % 2 (hariç) arası	2
% 2 - % 3 (hariç) arası	3
% 3 - % 4½ (hariç) arası	4
% 4½- % 6 (hariç) arası	5
% 6 - % 7½ (hariç) arası	6
% 7½- % 9 (hariç) arası	7
% 9 - % 11 (hariç) arası	8
% 11 - % 13 (hariç) arası	9
% 13 - % 15 (hariç) arası	10
% 15 - % 18 (hariç) arası	11
% 18 - % 21 (hariç) arası	12
% 21 - % 24 (hariç) arası	13
% 24 - % 27 (hariç) arası	14
% 27 - % 30 (hariç) arası	15
% 30	16

2. Oy sayıları başlangıçta, Brüksel'de 1997'de imzaya açılan Protokolün yürürlüğe girmesinden itibaren yukarıdaki tablodan yararlanılarak ve Âkit Tarafların yukarıdaki 10. Maddede belirtildiği şekilde Teşkilât bütçesine yapacakları katkıyı hesaplama formülüne göre tespit edilir.
3. Yeni bir Devletin katılması hâlinde, Âkit Tarafların oy sayıları aynı şekilde yeniden tespit edilir.
4. Oy sayıları yukarıdaki hükümlere göre her yıl yeniden tespit edilir.

Madde 12

Genel Asamble ve Konsey kendi İç Yönetmeliklerini düzenlerler ; bu yönetmeliklerle özellikle Başkan ve Başkan yardımcısı seçimini düzenleyen kurallar ile oylama prosedürünün ve nisabın uygulanma kuralları tespit edilir.

Madde 13

1. Teşkilât, amaçlarının gerçekleştirilmesi için, ilgilenen Devletler ve diğer uluslararası kuruluşlarla gerekli ilişkileri sağlar.
2. Genel Asamble, Madde 7.2(k), işbu Maddenin 3. fıkrası ve 15. Madde hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla, 2. Maddede öngörülen görevlerin yürütülmesi için gerekli özel anlaşmaları akdetmekte tek yetkilidir.
3. Konseyin teklifi üzerine Genel Asamble, 2. Maddede öngörülen görevlerin yürütülmesi için gerekli özel anlaşmalar akdetme kararını Konseye bırakabilir.

Madde 14

Madde 2'de öngörülen özel anlaşmalarda, Tarafların karşılıklı görevleri, hakları ve yükümlülükleri ile finansman şartları ve alınacak önlemler tespit edilmelidir. Bunların müzakeresi, Madde 7.2(k) hükümleri uyarınca Ajans tarafından yürütülebilir.

Madde 15

Konsey tarafından verilen Direktifler çerçevesinde Ajans, Âkit Taraflara, Âkit olmayan Taraflara veya uluslararası kuruluşlara ait kamusal veya özel, ilgili teknik servislerle, hava trafiği koordinasyonu için veya Ajans servislerinin işlemesi için şart olan ilişkileri kurabilir. Bu amaçla Ajans, Teşkilât adına ve Konseye bilgi vermek kaydıyla, işleyişi için gerekli olan ölçüde, salt idarî, teknik veya ticarî nitelikteki sözleşmeleri akdedebilir.

Madde 16

1. Kamu yararına çalışan kuruluş hüviyeti, gerektiğinde, ulusal mevzuatın kamu yararı için istimplâke ilişkin hükümlerinden kaynaklanan etkiler dahil, Teşkilât tesislerinin yerleştirilmesi için gerekli taşınmaz iktisabı amacıyla, ilgili Hükümetlerin mutabakatı alınmak kaydıyla tanınır. Karşılıklı rıza ile bir anlaşmaya varılmadığı takdirde iktisabı sağlamak üzere istimplâk prosedürü ilgili Devletin yetkili mercileri tarafından, ulusal mevzuata uygun olarak, başlatılabilecektir.
2. Yukarıdaki paragrafta anılan prosedür Âkit Tarafın ülkesinde mevcut değilse Teşkilât, sivil havacılık ve telekomünikasyon lehine kullanılan zecrî iktisap prosedürlerinden yararlanabilir.

3. Âkit Taraflar, Teşkilâtı, Teşkilât hesabına kendi topraklarında kurulu yapılar ve servisler için, aynı amaca yönelik ulusal servisler lehine kamu yararı dolayısıyla uygulanan taşınmaz mülkiyeti hakkının kısıtlanmasına ilişkin ulusal düzenlemelerden, özellikle kamu yararı için irtifak haklarından yararlandırılır.
4. İşbu madde hükümlerinin uygulanmasından kaynaklanan masraflar, taşınmazların bulunduğu ülke mevzuatının gerektirdiği tazminat tutarları da dahil, Teşkilâtın yükümlülüğündedir.

Madde 17

Madde 2.2(b)'de öngörülen görevlerin yürütülmesinde Ajans, Âkit Taraflar topraklarında ve taraf oldukları uluslararası anlaşmalar gereğince, hava trafik hizmetlerinin sağlanması sözkonusu Âkit Taraflara tevdi edilmiş havasahalarında yürürlükte olan yönetmelikleri uygular.

Madde 18

Madde 2.2(b)'de öngörülen görevlerin yürütülmesinde Ajans, hava trafik hizmetlerine ilişkin verilmiş hakların sınırları içinde, hava taşıtları kaptan pilotlarına tüm gerekli talimatları verir. Önceki maddede anılan yönetmeliklerde öngörülmüş mücbir sebepler dışında kaptan pilotlar bu talimatlara uymak zorundadır.

Madde 19

1. Madde 2.1(e)'de öngörülen görevler yürütülürken Teşkilât, 7.2(d)'de öngörülen genel şartlar uyarınca, gerekli düzenleyici önlemleri alır ve bunları hava taşıtı işleticileri ile münasip hava trafik servislerine bildirir. Âkit Taraflar, hava taşıtı işleticilerinin, kaptan pilotların ve gereken hava trafik servislerinin, âmir güvenlik nedenleriyle mecbur kaldıkları durumlar dışında, bu talimatlara uymalarını sağlarlar.
2. Herhangi bir Âkit Tarafa ait hava trafik servislerinin, işbu maddenin 1. fıkrası kapsamındaki genel şartlara ve düzenleyici önlemlere uymalarının sağlanması, münhasıran sözkonusu Âkit Tarafın sorumluluğunda olacaktır.
3. İşbu maddenin 1. fıkrasında anılan genel şartlara ve düzenleyici önlemlere hava taşıtı işleticilerinin veya hava taşıtı kaptan pilotlarının riayet etmemeleri hâlinde Teşkilâtın talebi üzerine :
  - (a) ya aykırı davranışın belirlendiği Âkit Taraf topraklarında, Âkit Taraf tarafından ;
  - (b) ya da 35. Maddede sayılan yargılama yetkisi gerekçeleri uyarınca, hukukî işlemlerin başlatılacağı Âkit Tarafın mutabakatı üzerine Teşkilât tarafından

aykırı davranışlar aleyhinde hukukî işlemler başlatılabilir.

4. Âkit Taraflar, ulusal mevzuatlarına, Madde 7.2(d)'de öngörülen genel şartlara riayetini sağlanmasına yönelik hükümler dahil edeceklerdir.

Madde 20

Madde 2.1(e)'de öngörülen görevler ile gerektiğinde Madde 2.2(b)'de öngörülen görevler yürütülürken, Ajansın bu görevleri yürüttüğü havasahası içinde vuku bulan hava seyrüsefer kurallarının ihlâli, ulusal mevzuat ile Âkit Taraflar görevlilerine tanınmış olan aynı tür ihlâlleri tespit hakkı mahfuz kalmak kaydıyla, Ajans tarafından bu amaçla özel olarak görevlendirilen görevlilerce tutanakla tespit edilir. Yukarıda anılan tutanaklar ulusal mahkemeler önünde, aynı tür ihlâlleri tespitle görevli ulusal memurlarca tutulan tutanaklarla aynı değerdedir.

Madde 21

1. Teşkilât tarafından veya Teşkilâta gönderilen ve Teşkilâtın resmî faaliyetlerine ait olan yayınların ve sair bilgi malzemesinin tedavülü hiçbir kısıtlamaya tâbi değildir.
2. Teşkilât resmî muhaberatında ve tüm belgelerinin naklinde, Âkit Taraflarca benzer uluslararası kuruluşlara bahşolunan imtiyazlardan yararlanır.

Madde 22

1. Teşkilât, Âkit Taraflar topraklarında kuruluşu, feshi veya tasfiyesi vesilesiyle her türlü resim, vergi ve harcdan muaftır.
2. Teşkilât, görevini yerine getirmesi için gerekli taşınmaz malların iktisabının yol açabileceği resim, vergi ve harcdan muaftır.
3. Teşkilât, gerek kendisine, gerekse mallarına, varlıklarına ve gelirlerine uygulanabilecek bil'umum doğrudan vergilerden muaftır.
4. Teşkilât, tahvil neşrinin yol açabileceği ve bizatihî borçlusu olacağı dolaylı vergi kesintilerinden muaftır.
5. Teşkilât, istisnaî veya ayrımcı nitelikteki her türlü vergiden muaftır.
6. İşbu maddede öngörülen muafiyetler kamu hizmetlerinden alınan vergi ve harcları kapsamaz.

Madde 23

1. Teşkilât, verdiği hizmetlere tekabül eden ödentiler dışında, her türlü gümrük resminden ve eşit etkili harclardan, binalarında, tesislerinde veya işleyişinde

resmî kullanım (hizmet) için ithal edilen malzeme, araç ve gereçler konusunda her türlü ithalât veya ihracat yasağından ve kısıtlamasından muaftır.

2. Bu şekilde ithal edilen mallar, ilgili Âkit Taraf Hükûmetince tespit edilen şartlar haricinde, ithal edildikleri Âkit Taraf ülkesinde ödünç verilemez, bedel karşılığı veya bedelsiz olarak devredilemez.
3. Birinci paragrafta belirtilen ve Teşkilât için ithal edilmiş malzeme, araç ve gereçler ile sair eşyanın adıgeçen Teşkilâta gerçekten teslim edilip edilmediğini ve Teşkilâtın binalarına, tesislerine ve işleyişine tahsis edilip edilmediğini saptamak üzere gerekli görülen bil'umum kontrol önlemleri alınabilir.
4. Teşkilât, ekteki Statünün 13. maddesinde belirtilen yayınlar konusunda her türlü gümrük resminden, ithalât ve ihracat yasağından ve kısıtlamasından muaftır.

Madde 24

1. Teşkilât, amacına uyan işlemleri yerine getirebilmek için gereken miktarda bil'umum dövizleri bulundurabilir ve her çeşit para üzerinden hesap açabilir.
2. Âkit Taraflar, konuya ilişkin ulusal mevzuatta ve uluslararası anlaşmalarda öngörülmüş kurallar çerçevesinde, Teşkilâtın kuruluşunun ve faaliyetinin -tahvil çıkarma, ilgili Âkit Taraf Hükûmetinden tahvil çıkarma izni alındığında ve buna bağlı masraflar dahil- gerektireceği para hareketleri için gerekli izinleri vermeyi taahhüt ederler.

Madde 25

1. Ajans Âkit Taraflar uyruğundaki vasıflı kişilerin yardımına başvurabilir.
2. Teşkilât personeli mensupları ve birlikte yaşayan aile fertleri, benzer uluslararası kuruluşlar personeline genel olarak tanınan, göçü kısıtlayıcı ve yabancıların tescilini düzenleyen hükümlere istisnalardan yararlanırlar.
3. (a) Uluslararası kriz hâlinde, Âkit Taraflar, Teşkilât personeli mensuplarını ve birlikte yaşayan aile fertlerini, diğer uluslararası kuruluşlar personeline tanınan vatana dönüş kolaylıklarından yararlandırırırlar.
(b) Yukarıda (a)'daki hükümler Teşkilât personeli mensuplarının Teşkilâta karşı olan yükümlülüklerini etkilemez.
4. İşbu maddenin 1 ve 2. paragrafları hükümlerine kamu düzeni, güvenliği ve sağlığı gerekleri hariç istisna getirilemez.
5. Teşkilât personeli mensupları :
(a) kendilerine verilen hizmetlere ait ödenti ve vergiler dışında, yurt dışından getirdikleri zafî eşyaları, mobilyaları ve sair kullanılmış ev eşyaları için ilk defa yerleşmek üzere gelirken ve görevlerinin bitiminde bunları tekrar ihraç ederken gümrük vergi ve harcları muafiyetinden yararlanırlar ;

- (b) Âkit Taraflardan birinin ülkesinde göreve başlamaları sırasında şahsî binek araçlarını geçici olarak gümrüksüz ithal edebilirler, bilâhare en geç görev sürelerinin sonunda bu aracı gümrüksüz olarak tekrar ihraç edebilirler, şu kadar ki gerek ithal gerekse ihraç durumunda ilgili Âkit Taraf Hükûmetince özel durumlar için gerekli görülen şartlar mahfuzdur ;
- (c) tüm resmî kâğıt ve belgeleri için dokunulmazlıktan yararlanırlar.
6. Yukarıdaki 5(a) ve (b) paragraflarında öngörülen kolaylıkları kendi yurttaşlarına da tanıma konusunda Âkit Tarafalara herhangi bir zorunluk getirilmemektedir.
7. Ajans Genel Müdürü, Teşkilât personeli için öngörülen imtiyazlar, muafiyetler ve kolaylıklar dışında, resmî faaliyetleri çerçevesindeki eylemlerinde, sözleri ve yazıları da dahil, yargı muafiyetinden yararlanır ; bu muafiyet trafik mevzuatına aykırı davranışlarda veya Genel Müdüre ait veya onun kullanmakta olduğu bir taşıt aracının verdiği zararlar için uygulanmaz.
8. İlgili Hükûmetler, net ücretlerin transfer serbestisini sağlamak üzere gerekli önlemleri alırlar.

Madde 26

Âkit Taraflar temsilcileri görevlerini ifa ederken ve toplantı yerlerine gidiş ve dönüş yolculuklarında tüm resmî kâğıt ve belgeleri için dokunulmazlıktan yararlanırlar.

Madde 27

Kendi sosyal güvenlik rejimi sebebiyle Teşkilât, Genel Müdür ve Teşkilât personeli, Brüksel'de 1997 yılında imzaya açılan Protokolün yürürlüğe girişi sırasında Teşkilât ile Âkit Taraflardan herhangi birisi arasındaki mevcut düzenlemeler mahfuz kalmak kaydıyla, ulusal sosyal güvenlik kurumlarına ter türlü zorunlu prim ödemededen muaftır.

Madde 28

1. Teşkilâtın akdî sorumluluğu sözkonusu akdin tâbi olduğu kanunla düzenlenir.
2. Mahkeme kararı olmadıkça Teşkilâtın mülküne ve varlıklarına haciz konulamaz, cebri icra tedbirleri uygulanmaz. Bu tür bir mahkeme kararı sadece, sözkonusu adli işlem Teşkilâta makul bir sürede bildirilmiş ve Teşkilât savunmasını hazırlamak için münasip imkânlara sahip olabilmişse alınabilir. Ancak, Teşkilâta ait tesisler haciz ve cebri icra konusu olamaz.

Madde 29

1. (a) Teşkilâta ait tesislerin dokunulmazlığı (masuniyeti) vardır. Teşkilâtın malları ve varlıkları her türlü elkoyma, istimlâk ve zoralımdan muaftır.

- (b) Teşkilâta ait arşivler ile her türlü resmî kâğıt ve belgelerin, her nerede bulunurlarsa bulunsunlar, dokunulmazlıkları vardır.
2. Mahkeme kararı olmadıkça Teşkilâtın mallarına ve varlıklarına haciz konulamaz, cebrî icra tedbirleri uygulamaz. Bu tür bir mahkeme kararı sadece, sözkonusu adlî işlem Teşkilâta makul bir sürede bildirilmiş ve Teşkilât savunmasını hazırlamak için münasip imkânlar sahip olabilmişse alınabilir. Ancak, Teşkilâta ait tesisler haciz ve cebrî icra konusu olamaz.
  3. Bununla birlikte, adlî soruşturmaları yürütme ve yargı kararlarını yerine getirme amacıyla, gerek Teşkilât Merkezinin bulunduğu Devletin gerekse sözkonusu tesislerin ve arşivlerin buldukları ülkelerin yetkili mercileri, Ajans Genel Müdürüne bilgi verdikten sonra, Teşkilâtın tesislerine ve arşivlerine girebilirler.

Madde 30

1. Teşkilât, adâlete yardımcı olmak, zabıta yönetmeliklerine uyulmasını sağlamak, işbu Sözleşmede sayılan imtiyaz, dokunulmazlık, muafiyet veya kolaylıkların yol açabileceği bil'umum suiistimalleri önlemek üzere, her zaman Âkit Taraflar yetkili makamlarıyla işbirliği yapar.
2. Teşkilât, Âkit Taraflar topraklarında kendisine tahsis olunmuş binaların içindeki veya çevresindeki kamu yararına çalışmaları (inşaat veya tebdil), imkân ölçüsünde kolaylaştırır.

Madde 31

Madde 2.1(e)'de öngörülen görevler ile gerektiğinde Madde 2.2(b)'de öngörülen görevler yürütülürken, ilgili Âkit Taraflar topraklarına girilmesine, üstünden uçulmasına ve bu toprakların güvenliğine ilişkin uluslararası anlaşmalara ve ulusal kurallara uyulması Ajans için zorunlu olup Ajans bunların uygulanması için gereken tüm tedbirleri alır.

Madde 32

Madde 2.1(e)'de öngörülen görevler ile gerektiğinde Madde 2.2(b)'de öngörülen görevler yürütülürken, Ajans, talepte bulunan Âkit Taraflara, uluslararası anlaşmalara ve ulusal kurallara uyulduğunun ilgili Âkit Tarafça kontrolünü teminen, ilgili Âkit Tarafın havasahasına ilişkin görevin yürütülmesi dolayısıyla hava taşıtlarına ilişkin sahip olduğu tüm bilgileri verir.

Madde 33

Âkit Taraflar, işbu Sözleşme ile Ek I'deki Ajans Statüsünde yer alan kısıtlamalar ve şartlar içinde, Ajansın malî dengesinin sağlanması gereğini kabul ve münasip malî imkânları Ajansa tahsis etmeyi taahhüt ederler.

Madde 34

1. İşbu Sözleşmenin yorumlanması, uygulanması veya yürütülmesiyle ilgili olarak -varlığı, geçerliği ya da feshi dahil- iki veya çok sayıda Âkit Taraf arasında veya bir veya çok sayıda Âkit Taraf ile Teşkilât arasında çıkan ve altı aylık bir süre içinde gerek doğrudan müzakereler gerekse sair hiçbir yoldan çözülemeyen herhangi bir uyuşmazlık, Lahey Daimî Tahkim Divanının (PCA), Daimî Tahkim Divanı Seçmeli Kuralları uyarınca vereceği tahkim kararına sunulur.
2. Hakem sayısı üç olarak tespit edilmiştir.
3. Tahkim yeri Lahey'dir. Daimî Tahkim Divanı Uluslararası Bürosu, zabıt kalemi olarak görev yapacak ve Tahkim Divanı tarafından verilen talimatlar uyarınca, idarî hizmetler verecektir.
4. Daimî Tahkim Divanı kararları, uyuşmazlığa düşen Taraflar için bağlayıcıdır.

Madde 35

1. Ek IV'te yer alan yol ücretlerinin zecrî tahsili konusundaki hükümler mahfuz kalmak üzere, Ajans Genel Müdürü tarafından temsil edilen Teşkilât ile gerçek veya tüzel kişiler arasında, Teşkilât işlemlerinin uygulanmasına ilişkin uyuşmazlıklara bakmakta tek yetkili, Âkit Taraflar mahkemeleridir.
2. Ek IV'te yer alan yol ücretlerinin zecrî tahsili konusundaki hükümler mahfuz kalmak üzere, dâva :
  - (a) dâvalının ikametgâhının veya tescil edilmiş bürosunun bulunduğu ;
  - (b) dâvalının ikametgâhı veya tescil edilmiş bürosu Âkit Taraflardan birisinin ülkesinde değilse, dâvalının bir işyerinin bulunduğu ;
  - (c) yukarıdaki (a) ve (b) bentlerinde belirtilen yargı yetkisi şartları mevcut değilse, dâvalının varlığı bulunan ;
  - (d) yukarıda (a)'dan (c)'ye kadar olan bentlerde belirtilen yargı yetkisi şartları mevcut değilse, EUROCONTROL'un Genel Merkezinin bulunduğu Âkit Taraflarda açılır.

Madde 36

1. İşbu Sözleşmenin I. Ekindeki Ajans Statüsüne ve IV. Ekindeki yol ücretleri ortak sistemine ilişkin hükümlerin 16. ve müteakip Maddelerine işbu Sözleşmede öngörülen şartlarda getirilebilecek değişiklikler, Âkit Taraflar ülkelerinde geçerlidir ve yürürlüktedir.

2. III. Ekte yer alan vergilere ilişkin hükümler ile IV. Ekte yer alan yol ücretleri ortak sistemine ilişkin hükümlerin 1'den 15'e kadar olan Maddeleri, Genel Asamble tarafından değiştirilemez.
3. Her Âkit Taraf, işbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren Ek IV ile beş yıllık bir süre ile bağlıdır. Beş yıllık süre, otomatik olarak beş yıllık dönemler halinde uzatılır. Herhangi bir Âkit Taraf, beş yıllık sürenin bitiminden en az iki yıl önce Genel Asambleye bu sürenin uzatılmasını istemediğini yazılı olarak bildirdiği takdirde, sözkonusu Âkit Taraf, carî beş yıllık dönemin sonunda artık Ek IV ile bağlı olmaktan çıkar.
4. Çekilen Âkit Tarafın hak ve yükümlülükleri, gerekirse, sözkonusu Taraf ile Teşkilât arasında aktolunacak özel bir anlaşmayla belirlenir.

Bu anlaşmanın Genel Asamble tarafından, kullanılan oylar itibariyle, oybirliği ile onaylanması gereklidir ; çekilen Âkit Taraf oylamaya katılmaz.

5. Artık Ek IV ile bağlı olmayan Âkit Taraf, her an Genel Asambleye yazılı başvuruda bulunarak Ek IV hükümlerine yeniden tâbi olma talebinde bulunabilir. İlgili Âkit Taraf, bu talebi Genel Asamble tarafından ortak sisteme iştirak eden Âkit Tarafların, kullandıkları oylar itibariyle, oybirliği ile kabul edildiği tarihten altı ay sonra yeniden Ek IV ile bağlı olur. Ek IV ile yeniden bağlı hâle gelen Âkit Taraf, bağlı hâle geldiği tarih itibariyle beş yıllık bir süre ile bağlıdır. Bu süre, yukarıdaki 3. fıkrada belirtilen şartlarda otomatik olarak uzatılır.

Madde 37

Âkit Taraflar, operasyonel hizmetlerin uygun bir şekilde işletilmesi için gerekli genel kamu hizmetlerinin sürekliliğinin korunmasına yönelik yürürlükteki hükümlerden Ajansın yararlandırılmasını sağlayacaklarını taahhüt ederler.

Madde 38

1. Brüksel'de 12 Şubat 1981 tarihinde imzalanan Protokol ile ve daha sonra Brüksel'de 1997 yılında imzaya açılan Protokol ile değiştirilmiş olan işbu Sözleşme süresiz olarak uzatılmıştır.
2. Böylece uzatılan Sözleşme yirmi yıl yürürlükte kaldıktan sonra Âkit Tarafların her biri, Belçika Krallığı Hükûmetine yazılı bildirimde bulunmak suretiyle Sözleşme uygulamasına kendi açısından son verebilir ; Belçika Krallığı Hükûmeti sözkonusu bildirimden Sözleşmeye taraf olan diğer Devletleri haberdar eder.

Çekilme kararı, aşağıdaki 3. fıkrada öngörülen özel anlaşma bu tarihte akdedilmiş olmak şartıyla çekilmenin bildirildiği yılı izleyen yılın sonunda yürürlüğe girecektir. Bu şart yerine gelmediği takdirde çekilme kararı, anılan özel anlaşmada belirtilecek tarihte yürürlük kazanır.

3. Çekilen Âkit Tarafın özellikle malî konulardaki hakları ve yükümlülükleri, sözkonusu taraf ile Teşkilât arasında akdolunacak özel bir anlaşma ile belirlenir.

Bu anlaşmanın Genel Asamble tarafından, kullanılan oylar itibariyle, oybirliği ile onaylanması gereklidir ; çekilen Âkit Taraf, oylamaya katılmaz.

4. Âkit Tarafların sayısı, yukarıda anılan 1997 yılı Protokolünü imzalamış olan Âkit Tarafların % 50'sinin altına düştüğü takdirde, Genel Asamblede, kullanılan oylar itibariyle, oybirliğiyle alınacak kararla, Teşkilât münfesihi olabilir.
5. Teşkilât yukarıdaki uygulama sebebiyle münfesihi olduğu takdirde, 4. Madde anlamında tüzel kişiliği ve hukukî ehliyeti tasfiye gerekleri açısından devam eder.

Madde 39

1. Brüksel'de 12 Şubat 1981 tarihinde imzalanan Protokol ile değiştirilmiş olup daha sonra Brüksel'de 1997 yılında imzaya açılan Protokol ile değiştirilen işbu Sözleşmeye, sözkonusu sonuncu Protokolü imzalamamış olan herhangi bir Devletin katılması, Genel Asamblesinin, kullanılan oylar itibariyle, oybirliği ile mutabakatine tâbidir.
2. Katılmanın kabulü kararı, Genel Asamble Başkanı tarafından, mümzi olmayan Devlete tebliğ edilir.
3. Katılma belgesi Belçika Krallığı Hükûmeti nezdine tevdi edilir ve anılan Hükûmet tarafından diğer mümzi ve katılan Devletlere bildirilir.
4. Katılma, katılma belgesinin tevdiini takip eden ikinci ayın ilk günü itibariyle geçerlik kazanacaktır.

Madde 40

1. 12 Şubat 1981 tarihinde imzalanan Protokol ve Brüksel'de 1997 yılında imzaya açılan Protokol ile değiştirilmiş bulunan işbu Sözleşme, Âkit Taraflar ile bölgesel ekonomik bütünleşme teşkilâtları arasında tespit edilerek Sözleşmeye ekli bir Katma Protokolde yer alacak kurallar ve şartlar uyarınca bir veya daha fazla sayıda mümzi Devletin üye olduğu bu tür teşkilâtların katılımına açıktır.
2. Katılma belgesi Belçika Krallığı Hükûmeti nezdine tevdi edilir ve anılan Hükûmet keyfiyeti diğer Taraflara bildirilir.
3. Bir bölgesel ekonomik bütünleşme teşkilâtının katılımı, 1. fıkrada anılan Katma Protokolün yürürlüğe girmiş olması şartı ile, katılma belgesinin tevdiini takip eden ikinci ayın ilk günü itibariyle geçerlik kazanacaktır.

Sözleşme ile Eklerinin yürürlükteki hükümlerini birleştiren işbu metin, Alman, İngiliz, Bulgar, Hırvat, Danimarka, İspanyol, Fransız, Yunan, Macar, İtalyan, Hollanda, Norveç, Portekiz, Romen, Slovak, Sloven, İsveç, Çek ve Türk dillerinde düzenlenmiştir. 13 Aralık 1960 tarihli « EUROCONTROL » Hava Seyrüsefer Güvenliği için İşbirliği Uluslararası Sözleşmesinin son hükmü, anılan Sözleşmeyi değiştiren 12 Şubat 1981 tarihli Protokolün son hükmü ve müteaddit defalar değiştirilmiş, anılan Sözleşmeyi birleştiren, 1997 yılında Brüksel'de imzaya açılan Protokolün son hükmü uyarınca, metinler arasında uyumsuzluk halinde Fransız dilindeki metin esas alınır.

AJANS STATÜSÜ

Ajans Statüsü

Madde 1

1. Ajans, Sözleşmede sayılan veya Genel Asamble veya Konsey ve bunların ikincil organları tarafından saptanan amaçlara ulaşmak ve görevleri yürütmekle yükümlü organdır. Çeşitli işlevlerin yerine getirilmesi ve ilgili organların çeşitli görevlerinin yürütülmesine ve Teşkilâta verilen diğer görevlere ilişkin olarak teklifler oluşturur ve bu organlara sunar. Ayrıca, gözetim işlevlerinin yürütülmesinde Genel Asamble ile Konsey ve bunların ikincil organlarına yardımcı olur.
2. Görevlerini yerine getirirken Ajans, gerektiğinde, Devletler ya da ilgili hizmet veren kuruluşlar tarafından tayin edilen sivil ve asker uzmanların yardımına başvurabilir.
3. Ajans, hava seyrüseferi alanında hükümetlerarası işbirliğinin ve koordinasyonun odak noktası olarak görev yapar. Tekbiçimli bir Avrupa hava trafik yönetim sistemine yöneşilmesinin sağlanması ve bu sistemin uygulamaya konulması amacıyla teklifler sunar ve gerekli desteği verir.
4. Âkit Taraflara ve Sözleşmenin 2. Maddesi uyarınca akdedilmiş anlaşmalar temelinde, uluslararası teşkilât olarak tanınmış teşkilâtlara ve Âkit olmayan Devletlere, özellikle mevzuat, bilgilendirme, destek ve danışmanlık hizmetleri sağlar.
5. Ajans özellikle :
  - (a) tekbiçimli bir Avrupa hava trafik yönetim sistemine yöneşilmesinin sağlanması için Âkit Taraflara ait uygulama planlarını koordine eder ;
  - (b) Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı (ICAO) ve sivil havacılıkla ilgili diğer uluslararası teşkilâtlar tarafından etüd edilmekte olan hava seyrüseferi alanındaki konuları inceler ; ICAO belgelerine getirilecek değişiklikleri koordine eder ve sunar ;
  - (c) tekbiçimli bir Avrupa hava trafik yönetim sistemi oluşturulması amacıyla, özellikle Âkit Taraflar hava seyrüsefer sistemlerinin yerdeki ve uçtaki unsurları olmak üzere, hava trafik hizmetleri ve sistemlerinin uyumlulaştırılması ve bütünleştirilmesine yönelik detaylı planlar konusunda teklifler geliştirir ;
  - (d) Devletler tarafından tayin edilen sivil ve asker uzmanlar ile koordinasyon içinde, yolların ve bu yollara destek havasahası yapılarının stratejik planlaması ve tasarımı konularındaki düzenlemelere ilişkin teklifler geliştirir ;
  - (e) Avrupa hava trafik hizmetleri mevzuatlarının uyumlulaştırılması konusunda teklifler geliştirir, havalimanları ile çevrelerindeki hava trafik yönetiminin iyileştirilmesi için koordine veya ortak politikalar geliştirir ve

sivil ve asker kullanıcılar arasında havasahasının etkin ve esnek kullanımının iyileştirilmesini destekler ;

- (f) politika ve planlamaya ilişkin her türlü konuda tekliflerde bulunur veya danışmanlık rolü oynar. Faaliyet alanı, *en-route* hava trafik yönetimiyle kısıtlı olmayıp, hava trafik yönetiminde entegre bir « kapıdan kapıya » yaklaşımını da kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Bu tür tekliflerin hazırlanmasında kendisine ulusal uzmanlar yardımcı olur ;
  - (g) hava seyrüseferi alanında mâliyet-etkinlik ve verimliliği arttırmak için önlemler inceler ve geliştirir ;
  - (h) hava trafik yönetim sistemlerinin ve hava trafik hizmetlerinin etkinlik ve kalitesinin en yüksek düzeyde olmasının sağlanması amacıyla, ortak ölçütler, usuller ve yöntemler geliştirir ;
  - (i) ulusal hava trafik yönetim kuruluşlarına ait Araştırma, Geliştirme, Deneme ve Değerlendirme (RDTE) programlarını, sonuçların toplanması ve dağıtımını da dahil olmak üzere koordine eder ;
  - (j) ortak inceleme, test ve uygulamalı araştırma ile sair teknik gelişmeleri yürütür ;
  - (k) Konseyin himayesinde, Avrupa hava trafik yönetimi için tekbiçimli bir sistem uygulamasını tanımlar, tasarlar, geliştirir, geçerli kılar ve düzenler.
6. Hava seyrüsefer hizmetlerini sağlarken, Ajansın amacı :
- (a) hava taşıtlarının çarpışmasını önlemek ;
  - (b) hava trafiğinin düzenli ve süratli akışını sağlamak ;
  - (c) uçuşların güvenli ve etkin bir şekilde yapılmasına yardımcı olacak tavsiyelerde bulunmak ve bilgiler sağlamak ;
  - (d) hava taşıtları, araştırma ve kurtarma servislerinin yardımına ihtiyaç duyduğunda, münasip organları uyarmak ve bu organlara gerekli yardımda bulunmaktır.
7. Ajans, sivil havacılık ihtiyaçlarını en etkin ve en ekonomik şekilde karşılamak üzere, kullanıcı kuruluşlarıyla sıkı işbirliği içinde çalışır. Aynı şartlar altında, askerî havacılığın özel ihtiyaçlarını karşılamak üzere askerî makamlarla sıkı işbirliği içinde çalışır.
8. Ajans, görevini ifa için, özellikle kendisine gerekli bina ve tesisleri inşa edebilir ve işletebilir. Ancak, teknik ve ekonomik açıdan gerekli olduğunda, her türlü çifte istihdamdan kaçınmak üzere ulusal teknik servislere başvurur ve mevcut ulusal tesisleri kullanır.

Madde 2

1. Genel Asambleye ve Konseye tanınmış yetkiler mahfuz kalmak üzere, Ajans bir Genel Müdür tarafından yönetilir ; Genel Müdür emrine tahsis edilen teknik, malî ve personel kaynaklarını düzenlemekte, kullanmakta ve bunların iyi işlemlerini sağlamakta geniş bir yönetim özerkliğinden faydalanır. Bu bağlamda, yükümlülüklerini yerine getirmek için gerekli gördüğü girişimlerde bulunur.
2. Bununla birlikte, Sözleşme hükümleri uyarınca Genel Müdür, Konseyin onayına sunmak üzere :
  - (a) mâliyetlerin ve birim fiyatların gidişatı üzerindeki etkilerini de belirtmek suretiyle yıllık ve beşyillik çalışma programlarını hazırlamakla ;
  - (b) malî yükümlülükler ile Ek IV'de öngörülen şartlarda birim fiyatlar ve tarifeler dahil, beşyillik malî plan ve bütçeyi düzenlemekle ;
  - (c) Konseye Teşkilâtın faaliyetleri ve malî durumu hakkında yıllık bir rapor sunmakla ;
  - (d) ayrıntıları münhasıran Genel Müdürün yetkisindeki Ajans genel yapısına ilişkin ilkeleri sunmakla mükelleftir.
3. Genel Müdür ayrıca :
  - (a) Konseye düzenli aralarla rapor sunar ve amaçlara ulaşılamaması, sürelerin ve malî tavanların aşılması riskleri belirlediğinde veya programlara önemli değişiklikler getirilmesi hâlinde Konseyden talimat ister ;
  - (b) Sözleşmenin 2. Maddesi çerçevesindeki anlaşmaların müzakerelerini, Konsey tarafından verilen talimatlar çerçevesinde yürütür.

Madde 3

Genel Müdür :

- (a) Teşkilâta mal ve hizmet tedariki için sözleşme akdedilmesine ;
- (b) Teşkilât tarafından mal ve hizmet sağlanmasına ;
- (c) mal fazlasının satılmasına veya devrine

ilişkin Alım-Satım Sözleşmeleri Yönetmeliğini hazırlar ve Konseyin onayına sunar.

Madde 4

Genel Müdür, özellikle ulusal katkıların ödenmesini düzenleyen şartlar ile Ajansın borçlanma şartlarını belirleyen Malî Yönetmeliği hazırlar ve Konseyin onayına sunar ; iç denetim (*audit*) dahil, malî yönetimin sağlıklı olmasını gözetir.

Madde 5

1. Âkit Tarafların teklif sunma hakkı mahfuz kalmak kaydıyla, Genel Müdür, Ajans Personel Yönetmeliğini hazırlar ve Konseyin onayına sunar :
  - (a) Personel Yönetmeliği özellikle personelin uyuşuna, seçme ve işe alım usullerine ve ilkelerine, maaş baremlerine, emekli ve sair aylıklarına, iç vergiye, görevle bağdaşmazlıklara, meslek sırrına, hizmetin sürekliliğine ilişkin hükümler ihtiva eder ;
  - (b) Ajans personeli, Âkit Taraflar yurttaşları arasından istihdam edilir. Üye olmayan Devletlerden personel, Sözleşmenin 2.3 Maddesinde öngörülen anlaşmaların uygulanması çerçevesinde veya istisnaî durumlarda Genel Müdürün gereğince gerekçelendirilmiş kararı ile kullanılabilir.
2. Uluslararası Çalışma Örgütünün İdarî Mahkemesi, Teşkilât ile Ajans personeli arasındaki uyuşmazlıklara bakabilecek tek yetkili mercidir ; sair hiçbir ulusal veya uluslararası mahkeme ya da divan bu konuda yetkili değildir.

Madde 6

1. Genel Müdür, beş yıllık bir görev süresi ile, Genel Asamble tarafından, kullanılan oylar itibariyle, oyçokluğuyla atanır ; sözkonusu çoğunluğun, Sözleşmenin 11. Maddesinde öngörülen ağırlıklara göre kullanılan ağırlıklı oyların dörtte üçüne ve oy kullanan Âkit Tarafların en az dörtte üçüne ulaşması gerekmektedir. Genel Müdürün görev süresi aynı şartlarda bir defa yenilenebilir. Genel Müdür Statüsü Konsey tarafından onaylanır.
2. Genel Müdür, Teşkilâtı, adlî konularda ve tüm hukukî işlemlerde temsil eder.
3. Genel Müdür ayrıca, Genel Asamble ve Konsey tarafından benimsenen politikalar uyarınca :
  - (a) Personel Yönetmeliğinde öngörülen şartlarda personel mensuplarını atayabilir ve hizmetlerine son verebilir ; A1 ve A2 dereceli görevlere, bir defa yenilenebilecek, normal olarak beş yıllık bir görev süresi ile yapılan atamalar Konseyin onayına tâbidir ;
  - (b) Malî Yönetmelikte belirtilen şartlarda ve bu amaçla Konsey tarafından belirlenen sınırlar içinde borçlanma yoluna gidebilir ;
  - (c) 3. Maddede belirtilen Alım-Satım Sözleşmeleri Yönetmeliği uyarınca ve bu amaçla Konsey tarafından belirlenen sınırlar içinde sözleşmeler akdedebilir.

- (d) Sözleşme Madde 7.2(l)'de öngörülen veri gizliliğine ilişkin Yönetmeliği hazırlar ve onaylanmak üzere Konseye sunar.
  - (e) hava trafik yönetim sistemlerine ve hizmetlerine uygulanacak standartlara, spesifikasyonlara ve uygulamalara ilişkin kurallar ve usuller geliştirir ve Konseyin onayına sunar.
4. Genel Müdür bu işlevlerini önceden Konseye baş vurmaksızın yerine getirir ancak, yukarıda sayılan yetkileri kullanarak aldığı tüm önlemlerle ilgili olarak Konseye bilgi verir.
  5. Mâzereti hâlinde Genel Müdür yerine ikame şartları Konsey tarafından belirlenir.

Madde 7

1. Bütçe gelirler ve giderler olarak dengeli olmalıdır.
Her bütçe dönemi için Ajans gelir ve giderlerinin tahmini yapılmalıdır.
2. Bütçe dönemi 1 Ocak günü başlar ve 31 Aralık günü sona erer.
3. Genel Müdür her dönemin bütçe taslağı ile beşyillik malî plan taslağını en geç bir önceki yılın 31 Ekim günü Konseyin onayına sunar.

Madde 8

1. Teşkilât, görevlerini yerine getirmek için gerekli kaynakları uluslararası mâliye piyasalarından borçlanma suretiyle temin edebilir.
2. Teşkilât, Âkit Taraflardan birinin mâliye piyasalarına, iç piyasada tahvil çıkartılmasına dair ulusal mevzuat çerçevesinde veya bu tür bir mevzuat mevcut değilse ilgili Âkit Tarafın onayıyla, tahvil sürebilir.
3. Teşkilâtın borç alma ve ödeme usulleri Malî Yönetmelikle belirlenir.
4. Her bütçe ve beşyillik malî planda, o bütçe ve beşyillik malî planın kapsadığı yıllarda Teşkilâtın borçlanabileceği azamî miktar belirlenir.
5. İşbu madde kapsamına giren konularda Teşkilât, Âkit Tarafların yetkili mercileri veya emisyon bankaları ile mutabakat içinde hareket eder.

Madde 9

Şartlar gerektirdiği takdirde bütçe ve beşyillik malî plan, malî yıl içinde, bütçe ve beşyillik malî planın hazırlanması ve onaylanması için öngörülen kurallara göre revize edilebilir.

Madde 10

1. Ajans bütçesinin tüm gelir ve gider hesapları ile Ajansın malî yönetimi her yıl, bir Denetim Kurulu tarafından denetlenir.
2. Denetim Kuruluna görevinde dış danışman-denetçiler yardımcı olur. Dış danışma-denetim şirketi Konsey tarafından Sözleşmenin 7.2(f) Maddesi uyarınca, üç yıllık bir görev süresi ile belirlenir.
3. Denetim Kurulu tarafından dış danışman-denetçiler yardımıyla yapılan denetlemeden amaç, gelir ve giderlerin uygunluğunu saptamak ve mâliye yönetiminin sağlıklı yapıldığından emin olmaktır. Her malî yıl kapandıktan sonra Denetim Kurulunca Konseye bir rapor sunulur ; bu rapora Ajansın gözlemleri eklenir. Sözleşmenin 7.2(a) Maddesi uyarınca Konsey Ajansa denetim raporunda tavsiye olunan münasip önlemlerin alınması için direktif verebilir.
4. Denetim Kurulu, sağlıklı yönetim uygulamaları ve ilkeleri doğrultusunda, Ajans içinde uygun bir iç denetim mekanizmasının oluşturulmasını gözetir.
5. Denetim Kurulu, görev tanımı çerçevesinde Ajansa ilişkin diğer malî konuları da gözden geçirebilir.

Madde 11

1. Ajans servisleri, gerek Konseyin kendi inisiyatifiyle talepte bulunması gerekse Genel Müdürün bu yöndeki talebini kabul etmesi hâlinde idarî ve teknik teftişlere tâbi tutulabilir.
2. Söz konusu teftişler Âkit Taraflar İdarelerine mensup görevlilerce, ihtiyaç olursa dış yardıma başvurularak yapılır. Her teftiş heyeti, uyrukları farklı en az iki kişiden oluşur. Her Teftiş Heyetinde, imkân nispetinde, daha önceki bir teftişe katılmış bir kişi yer alır.

Madde 12

Konsey, Ajansın çalışma dillerini saptar.

Madde 13

Ajans, işleyişi için gerekli yayınları yapar.

Madde 14

Sözleşmenin 6.1(d) Maddesi uyarınca, Statüde yapılacak değişiklik tasarıları Genel Asamblesinin onayına sunulur.

EK II

UÇUŞ BİLGİ BÖLGELERİ

Uçuş Bilgi Bölgeleri

Federal Almanya Cumhuriyeti

Berlin Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Hannover Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Rhein Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Bremen Uçuş Bilgi Bölgesi
Düsseldorf Uçuş Bilgi Bölgesi
Frankfurt Uçuş Bilgi Bölgesi
München Uçuş Bilgi Bölgesi
Berlin Uçuş Bilgi Bölgesi

Avusturya Cumhuriyeti

Wien Uçuş Bilgi Bölgesi

Belçika Krallığı-Lüksemburg Büyük Dükalığı

Bruxelles Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Bruxelles Uçuş Bilgi Bölgesi

Bulgaristan Cumhuriyeti

Sofia Uçuş Bilgi Bölgesi
Varna Uçuş Bilgi Bölgesi

Kıbrıs Cumhuriyeti

Nicosia Uçuş Bilgi Bölgesi

Hırvatistan Cumhuriyeti

Zagreb Uçuş Bilgi Bölgesi

Danimarka Krallığı

København Uçuş Bilgi Bölgesi

İspanya Krallığı

Madrid Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Madrid Uçuş Bilgi Bölgesi
Barcelona Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Barcelona Uçuş Bilgi Bölgesi
Islas Canarias Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Islas Canarias Uçuş Bilgi Bölgesi

Fransa Cumhuriyeti – Monako Prensiği (*)

Fransa Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Paris Uçuş Bilgi Bölgesi
Brest Uçuş Bilgi Bölgesi
Bordeaux Uçuş Bilgi Bölgesi
Marseille Uçuş Bilgi Bölgesi (*)
Reims Uçuş Bilgi Bölgesi

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı

Scottish Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Scottish Uçuş Bilgi Bölgesi
London Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
London Uçuş Bilgi Bölgesi

Elen Cumhuriyeti

Athinai Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Athinai Uçuş Bilgi Bölgesi

Macaristan Cumhuriyeti

Budapest Uçuş Bilgi Bölgesi

İrlanda

Shannon Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Shannon Uçuş Bilgi Bölgesi
Aşağıdaki koordinatlar arasında yer alan
Shannon Okyanus Geçiş Sahası :
51°Kuzey 15°Batı, 51°Kuzey 8°Batı,
48°30'Kuzey 8°Batı, 49°Kuzey 15°Batı,
FL55 ve üstü 51°Kuzey 15°Batı

İtalya Cumhuriyeti

Milano Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Roma Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Brindisi Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Milano Uçuş Bilgi Bölgesi
Roma Uçuş Bilgi Bölgesi
Brindisi Uçuş Bilgi Bölgesi

Malta Cumhuriyeti

Malta Uçuş Bilgi Bölgesi

Norveç Krallığı

Oslo Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Stavanger Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Trondheim Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Bodø Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Oslo Uçuş Bilgi Bölgesi
Stavanger Uçuş Bilgi Bölgesi
Trondheim Uçuş Bilgi Bölgesi
Bodø Uçuş Bilgi Bölgesi
Bodø Okyanus Uçuş Bilgi Bölgesi

Hollanda Krallığı

Amsterdam Uçuş Bilgi Bölgesi

Portekiz Cumhuriyeti

Lisboa Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Lisboa Uçuş Bilgi Bölgesi
Santa Maria Uçuş Bilgi Bölgesi

Romanya Cumhuriyeti

Bucuresti Uçuş Bilgi Bölgesi

Slovakya Cumhuriyeti

Bratislava Uçuş Bilgi Bölgesi

Slovenya Cumhuriyeti

Ljubljana Uçuş Bilgi Bölgesi

İsveç Krallığı

Malmö Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Stockholm Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Sundsvall Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
Malmö Uçuş Bilgi Bölgesi
Stockholm Uçuş Bilgi Bölgesi
Sundsvall Uçuş Bilgi Bölgesi

İsviçre Konfederasyonu

İsviçre Üst Uçuş Bilgi Bölgesi
İsviçre Uçuş Bilgi Bölgesi

Çek Cumhuriyeti

Praha Uçuş Bilgi Bölgesi

Türkiye Cumhuriyeti

Ankara Uçuş Bilgi Bölgesi
İstanbul Uçuş Bilgi Bölgesi

VERGİ HÜKÜMLERİ

Vergi Hükümleri

Madde 1

1. Sözleşmenin 22. ve 23. Maddeleri hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla, Teşkilât resmî faaliyetlerini yerine getirirken, üzerinden dolaylı vergi, resim ya da harc ödenmiş ya da ödenecek olan, (Sözleşmenin 23. Maddesi, 1. fıkrasında bahsedilen, ithalatta alınan vergi, resim ve harçlar da dahil olmak üzere) büyük miktarda mülk iktisabında ya da büyük değerlerde hizmet istihdamında bulunursa, Üye Devlet Hükümetleri, Teşkilâta yapılan malî katkılarda bir uyarılma ya da bu vergi, resim ve harçların tutarının Teşkilâta verilmesi veya geri ödenmesi yoluyla, mümkün olduğunca bu gibi vergi, resim ve harçları Teşkilâta telâfi edici nitelikte önlem alacaktır.
2. Üye Devletlerce gerçekleştirilmiş yatırımlar karşılığı olarak, bu yatırımlara tekabül eden giderlerin Teşkilât tarafından geri ödenmesi gerektiği ölçüde ilgili Devletlere yapılacak ödemelere ilişkin olarak bu Devletler, Teşkilâta çıkaracakları hesap özetlerinde, eğer Teşkilât bu yatırımları kendisi yapmış olsaydı muaf olacağı veya kendisine geri ödenecek olan veya Teşkilâta yapılan malî katkılarda uyarılma gerektirecek olan vergi, resim ya da harçların dahil edilmemesine özen göstereceklerdir.
3. İşbu Madde hükümleri, kamu işletmesi hizmetleri ödemelerinde toplanan vergi, resim ve harçlara uygulanamaz.

Madde 2

1. 1 Maddesi kapsamındaki Teşkilât tarafından iktisap edilen mülk, ilgili Devletlerin Hükümetleri tarafından belirlenen şartlar haricinde, satılamaz ya da elden çıkarılamaz.

Madde 3

1. Ajans Genel Müdürü ile Teşkilât Personeli, Genel Asamble tarafından belirlenecek kural ve şartlar uyarınca, anılan Teşkilât tarafından kendilerine ödenen maaş ve ücretler üzerinden Teşkilât lehine bir vergiye tabi olacaktır. Maaşlar ve ücretler ulusal gelir vergisinden muaftır.

Ancak Üye Devletler, maaş ve ücret sahiplerinin sair gelirlerini vergilendirirken ulusal gelir vergisinden muaf olan maaş ve ücretlerini de hesaba katabilirler.

2. 1. Fıkra, Teşkilât tarafından ödenen emekli maaşlarına ve rantlara uygulanmaz.

3. İşbu Maddenin 1. ve 2. fıkraları hükümlerine tâbi memur ve eski memurların adları, ünvanları, adresleri, maaşları ve gerektiğinde emekli maaşları, periyodik olarak Üye Devletlere bildirilecektir.

Madde 4

İşbu Ek amaçlarına ilişkin olarak Teşkilât, ilgili Üye Devletler makamlarıyla âhenk içinde çalışır.

Madde 5

1. İşbu Ek, Brüksel'de 12 Şubat 1981 tarihinde imzalanan Protokolün XXXVIII. Maddesi ile değiştirilmiş, Brüksel'de 21 Kasım 1978 tarihinde imzalanan Protokol ile değişik, Brüksel'de 6 Temmuz 1970 tarihinde imzalanan Sözleşme Katma Protokolünün yerine ikame olunur.
2. İşbu fıkranın 1. bendi hükümlerine rağmen, 6 Temmuz 1970 tarihli Katma Protokolün 3. Maddesi hükümlerinden kaynaklanan yükümlülükler, alacaklar ve borçlar tamamiyle tasfiye olununcaya kadar etkilerini sürdürürler.

YOL ÜCRETLERİ ORTAK SİSTEMİNE
İLİŞKİN HÜKÜMLER

Yol Ücretleri Ortak Sistemine İlişkin Hükümler

Madde 1

Âkit Taraflar, yol ücretlerinin her uçuş için tek bir ücret olarak belirlenmesi, faturalanması ve toplanması için ortak bir sistem işletmeyi ve bu amaçla EUROCONTROL'un hizmetlerinden yararlanmayı sürdürmekte mutabık kalmışlardır.

Madde 2

Yol ücretleri ortak sistemine katılan Âkit Tarafların teklifi üzerine, Teşkilât, en-route hava seyrüsefer hizmetleri kullanıcılarına yükletilecek ücretleri saptar, fatura eder ve toplar.

Madde 3

Yol Ücretlerine ilişkin konularda Konsey, Genel Asambelenin yol ücretlerine ilişkin kararlarının uygulamaya konması için gerekli düzenlemelerin belirlenmesinden ve Ajansın bu alandaki görevlerinin gözetiminden sorumlu organdır.

Konsey, özellikle :

- (a) Genel Asambelenin yol ücretleri politikasına ilişkin konulardaki kararlarını hazırlar ;
- (b) yol ücretlerinin hangi hesap birimi ile ifade edileceğini belirler ;
- (c) Sözleşmenin 6.2 Maddesi gereğince alınan kararlar uyarınca, sistemi uygulama şartları ile ödeme şartlarını ve birim fiyatlar, tarifeler ve bunların uygulanma dönemlerini belirler;
- (d) EUROCONTROL yol ücretleri faaliyetlerine ilişkin raporları onaylar ;
- (e) Yol Ücretleri Sistemine uygulanacak Malî Yönetmeliği saptar ;
- (f) EUROCONTROL'un yol ücretleri konusundaki faaliyetlerine ilişkin katma bütçeleri kabul eder.

Madde 4

Teşkilâtça çıkarılan bir fatura üzerindeki yol ücretleri, her bir uçuş için, EUROCONTROL Genel Merkezinde tek bir alacak olarak ödenmek üzere tek bir ücret oluşturur.

Madde 5

1. Ücret, uçuş yapıldığı sırada hava taşıtını işleten kişi tarafından ödenir. Ücret, ilgili Âkit Taraf hukuku izin verdiği takdirde, sözkonusu hava taşıtı her

kimin elinde olursa olsun, ücreti doğuran hava taşıtı üzerinde imtiyazlı alacak oluşturur.

2. Uçuşun belirlenmesinde ICAO işareti veya tanınmış sair bir işaret kullanıldığı durumlarda, EUROCONTROL, ICAO işaretinin verilmiş olduğu veya uçuş sırasında işaret verilme sürecinde olan veya verilen uçuş planında kimliği belirli veya hava trafik kontrol amacıyla ya da başka yollardan iletişim sırasında ICAO veya tanınmış sair işaret kullanımı aracılığıyla kimliği belirlenen hava taşıtı işletme acentesini, işletici kabul edebilir.
3. İşletmecinin kimliği bilinmiyorsa, hava taşıtının sahibi, işletmecinin kimliğini ispat edinceye kadar işletmeci addolunur.
4. İlgili Âkit Taraf hukuku izin verdiği takdirde, hava taşıtı işleticisi ve sahibi, ücretin ödenmesinden müştereken ve müteselsilen sorumludur.

Madde 6

1. Ödenmesi gereken miktarın ödenmemesi durumunda, zecrî tahsil önlemleri alınabilir. İlgili hava taşıtının inmiş bulunduğu Âkit Taraf hukuku izin verdiği takdirde, bu önlemlere, hava taşıtının alıkonması ve satılması dahil olabilir.
2. İlgili mevzuat çerçevesinde mümkün olması halinde, ücretin ödenmesinden sorumlu kişiye tanınan hava taşımacılığı veya hava trafik yönetimine ilişkin idarî izinler konusunun, EUROCONTROL'un talebi üzerine, herhangi bir Âkit Taraf veya her türlü yetkili kuruluş tarafından yeniden incelenmesi de alınacak önlemlere dahildir.

Madde 7

1. Borç tahsil takibi ya EUROCONTROL ya da EUROCONTROL'un talebi üzerine bir Âkit Taraf veya herhangi bir Âkit Tarafın bu amaçla yetki verdiği herhangi bir organ tarafından başlatılır.
2. Tahsil adlî veya idarî yoldan takip edilir.
3. Her Âkit Taraf, bu Devlette uygulanan usuller ile yetkili adlî veya idarî mercileri EUROCONTROL'a bildirir.

Madde 8

Tahsil takibi :

- (a) borçlunun ikametgâhının veya tescil edilmiş bürosunun bulunduğu ;
- (b) borçlunun ikametgâhı veya tescilli bürosu Âkit Taraflardan birinin ülkesinde bulunmuyorsa, borçlunun bir işyerinin bulunduğu ;
- (c) yukarıdaki (a) ve (b) fıkralarında belirtilen yetki şartları mevcut değilse, borçlunun varlığı bulunan ;

- (d) yukarıdaki (a)'dan (c)'ye kadar olan fıkralarda belirtilen yetki şartları mevcut değilse, EUROCONTROL'un Genel Merkezinin bulunduğu

Âkit Taraf ülkesinde başlatılır.

Madde 9

1. 5., 6., 7. ve 8. Madde hükümleri, EUROCONTROL'un talebi üzerine faaliyette bulunan herhangi bir Âkit Tarafın veya bir Âkit Tarafça yetki verilen herhangi bir organın, ilgili Âkit Tarafın idarî veya adlî prosedürü uyarınca, hava taşıtının alıkonması veya cebren satılması suretiyle ödenmesi gereken miktarın tahsili takibatına engel teşkil etmez.
2. Alıkoyma ve cebren satma yetkisi, alıkonmuş ya da satılmış hava taşıtına ait teçhizat, yedek parça, yakıt, stok ve belgeler için de geçerlidir.
3. Alıkoyma ve satış işlemlerinin geçerliliği ve doğuracağı sonuçlar, alıkonma işleminin gerçekleştiği Âkit Taraf mevzuatı çerçevesinde belirlenir.

Madde 10

EUROCONTROL, Sözleşmeye taraf olmayan Devletlerin yetkili adlî ve idarî mercilerinde dava açma hakkına sahiptir.

Madde 11

Bir Âkit Tarafta alınan aşağıdaki kararlar diğer Âkit Taraflar tarafından tanınır ve uygulanır :

- (a) Kesin yargı kararları ;
- (b) Yargı yoluyla itiraz mümkün iken, yargı mercii kesin karar vererek itirazı reddettiği, davacı itirazdan imtina ettiği, itiraz süresi geçtiği için itiraz imkânı kalmamış idarî kararlar.

Madde 12

Madde 11'de anılan kararlar, aşağıdaki durumlarda tanınmaz ve uygulanmaz :

- (a) Menşe Âkit Tarafa ait yargı veya idare mercii madde 8'de belirtildiği şekilde yetkili değilse ;
- (b) Karar başvuru olan Âkit Tarafın kamu düzenine aykırı ise ;
- (c) Borçlu, idarî karardan veya dava açıldığından, savunmasını yapabilmek veya yargı yoluyla itiraz edebilmek üzere zamanında haberdar edilmemişse ;
- (d) Başvuru olan Âkit Tarafın bir yargı veya idarî mercii aynı yol ücretlerine ilişkin bir takip daha önce başlatılmış ve sürmekte ise ;
- (e) Karar, aynı yol ücretlerine ilişkin olarak başvuru olan Âkit Tarafta verilmiş bir kararla bağdaşmıyorsa ;
- (f) Menşe Âkit Tarafa ait yargı veya idarî mercii, gerçek şahısların durumlarına veya kanunî ehliyetlerine, evlilik ilişkilerinden kaynaklanan mal rejimlerine,

vasiyetnamelere veya miraslara müteallik bir konuda, başvuru olan Âkit Tarafın bir uluslararası özel hukuk kuralını göz önüne almamışsa -meğer ki sözkonusu karar, başvuru olan Âkit Tarafın uluslararası özel hukuk kuralları uygulanmış olsaydı vereceği sonucun aynısını vermiş olsun.

Madde 13

11. Maddede anılan ve menşe Âkit Tarafında lâzımül icra olan kararlar, başvuru olan Âkit Tarafında yürürlükte olan mevzuata uygun olarak icra olunur. Gerekiyorsa, talep üzerine, başvuru olan Âkit Tarafın bir yargı veya idarî mercii tarafından karara lâzımül icra olduğuna dair şerh (icra emri) verilir.

Madde 14

1. Talep yazısına :

- (a) Karar ilâmı ;
- (b) Yargı kararı gıyapta verilmişse, borçlunun dâva tebligatını zamanında aldığına ispat eden belgenin aslı veya onaylı sureti ;
- (c) Karar idarî ise, 11. maddede öngörülen şartların yerine getirildiğini ispat eden bir belge ;
- (d) Kararın menşe Âkit Tarafında lâzımül icra olduğunu ve karar tebligatının borçluya zamanında yapıldığını ispat eden her türlü belge

eklenir.

2. Başvuru olan Âkit Tarafın yargı organı yahut idarî mercii gerekli gördüğü takdirde belgelerin usulünce tasdikli bir tercümesi sağlanır. Resmî tasdik veya benzeri bir işlem gerekli değildir.

Madde 15

1. Talep sadece Madde 12'de belirtilen sebeplerden biri dolayısıyla reddedilebilir. Yargı kararı, hiçbir durumda, başvuru olan Âkit Tarafında esasa ilişkin olarak iade-i muhakeme konusu olamaz.
2. Kararın tanınmasına ve uygulanmasına ilişkin usul, Sözleşmede aksine hüküm yoksa, başvuru olan Âkit Tarafın kanununa tâbidir.

Madde 16

EUROCONTROL tarafından toplanan meblâğ, Konsey kararıyla belirlenen şartlarda Âkit Tarafına ödenir.

Madde 17

Alacağın bir Âkit Tarafına tahsil durumunda, fiilen tahsil olunan meblâğ en kısa sürede EUROCONTROL'a ödenir ; EUROCONTROL da 16. Maddede belirtilen prosedürü uygular. Sözkonusu Devletin mâruz kaldığı tahsil masrafları EUROCONTROL'a yükletilir.

Madde 18

Âkit Tarafların yetkili mercileri yol ücretlerinin belirlenmesinde ve toplanmasında EUROCONTROL ile işbirliği yaparlar.

Madde 19

Eğer Konsey bir ücretin tahsilinden feragate oybirliği ile karar verirse, ilgili Âkit Taraflar uygun görecekları herhangi bir tedbiri almakta serbest olurlar. Bu durumda Sözleşmenin zecrî tahsilâta, kararların tanınmasına ve uygulanmasına ilişkin hükümleri uygulanır olmaktan çıkar.

12 Şubat 1981 tarihli Yol Ücretlerine dair Çoktarafli Anlaşmanın
yerine
Brüksel'de 1997'de tadil edilmiş olan
"EUROCONTROL"
Hava Seyrüsefer Güvenliği için İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi
Birleştirilmiş Metninin -IV. Eki dahil olmak üzere- ilgili hükümlerinin
ikame olunmasına ilişkin

KATMA PROTOKOL

12 Şubat 1981 tarihli Yol Ücretlerine dair Çoktarafli Anlaşmanın
yerine
Brüksel'de 1997'de tadil edilmiş olan
"EUROCONTROL"
Hava Seyrüsefer Güvenliği için İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi
Birleştirilmiş Metninin -IV. Eki dahil olmak üzere- ilgili hükümlerinin
ikame olunmasına ilişkin

KATMA PROTOKOL

FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ,
AVUSTURYA CUMHURİYETİ,
BELÇİKA KRALLIĞI,
BULGARİSTAN CUMHURİYETİ,
KIBRIS CUMHURİYETİ,
HIRVATİSTAN CUMHURİYETİ,
DANİMARKA KRALLIĞI,
İSPANYA KRALLIĞI,
FRANSA CUMHURİYETİ,
BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI,
ELEN CUMHURİYETİ,
MACARİSTAN CUMHURİYETİ,
İRLANDA,
İTALYA CUMHURİYETİ,
LÜKSEMBURG BÜYÜK DÜKALİĞI,
MALTA CUMHURİYETİ,
MONAKO PRENSLİĞİ,
NORVEÇ KRALLIĞI,
HOLLANDA KRALLIĞI,
PORTEKİZ CUMHURİYETİ,
ROMANYA,
SLOVAKYA CUMHURİYETİ,
SLOVENYA CUMHURİYETİ,
İSVEÇ KRALLIĞI,
İSVİÇRE KONFEDERASYONU,
ÇEK CUMHURİYETİ,
TÜRKİYE CUMHURİYETİ,

Bundan böyle, "Millî Âkit Taraflar" olarak anılacaktır ;

AVRUPA HAVA SEYRÜSEFER GÜVENLİĞİ TEŞKİLÂTI

Bundan böyle, "EUROCONTROL" olarak anılacaktır ;

Brüksel'de, 1981'de değiştirilmiş "EUROCONTROL" Hava Seyrüsefer Güvenliği için İşbirliği Uluslararası Sözleşmesini ve özellikle bu Sözleşmenin 6.3, 7.2, 11. ve 12. Maddelerini *gözönünde tutarak* ;

İşbu Katma Protokolün kabulüne ilişkin, EUROCONTROL Daimî Komisyonu tarafından alınan 85/43 sayılı Önlemi *gözönünde tutarak* ;

Millî Âkit Tarafların, müteaddit defalar değiştirilmiş bulunan 13 Aralık 1960 tarihli "Eurocontrol" Hava Seyrüsefer Güvenliği için İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolünü (bundan böyle "Protokol" olarak anılacaktır) bu gün imzalamış olduklarını *gözönüne alarak* ;

Millî Âkit Taraflar ile birlikte, EUROCONTROL'un da 12 Şubat 1981 tarihli Yol Ücretlerine dair Çoktarafli Anlaşmaya (bundan böyle "Çoktarafli Anlaşma" olarak anılacaktır) taraf olduğunu *gözönüne alarak* ;

Ancak işbu Protokolün, sadece Millî Âkit Taraflar ile Protokolün kabul edildiği Diplomatik Konferansa EUROCONTROL Daimî Komisyonu tarafından davet edilmiş bulunan ve Protokolü imzalamasına izin verilen sair tüm Devletlerin imzasına açık olduğunu *gözönüne alarak* ;

İşbu Protokolün IV. Maddesi uyarınca, Protokolün yürürlüğe girmesiyle Çoktarafli Anlaşmanın mülga olacağını ve yerini Protokole ekli Sözleşmenin birleştirilmiş metninin ilgili hükümleri ile IV. Ekinin alacağını *gözönüne alarak* ;

Bu tür bir ikamenin sadece tüm Tarafların rızasıyla gerçekleşebileceğini *gözönüne alarak* ;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

Madde 1

Müteaddit defalar değiştirilmiş bulunan 13 Aralık 1960 tarihli "Eurocontrol" Hava Seyrüsefer Güvenliği için İşbirliği Uluslararası Sözleşmesini birleştiren 27 Haziran 1997 tarihli Protokolün yürürlüğe girmesiyle, 12 Şubat 1981 tarihli Yol Ücretlerine dair Çoktarafli Anlaşma mülga olur.

Madde 2

Belçika Krallığı Hükûmeti işbu Katma Protokolü, Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin 102. Maddesi uyarınca Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri ve 7 Aralık 1944 tarihinde Chicago'da imzalanan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinin 83. Maddesi uyarınca Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı Konseyi nezdinde tescil ettirir.

BUNUN BELGESİ OLARAK, imzaları aşağıda bulunan Tam Yetkili Temsilciler, tam yetkili olduklarını gösteren belgeleri ibraz ettikten ve belgelerin usulüne uygun ve noksansız oldukları anlaşıldıktan sonra, işbu Katma Protokolü imzalamışlardır.

Brüksel'de 27 Haziran 1997 tarihinde, Alman, İngiliz, Bulgar, Hırvat, Danimarka, İspanyol, Fransız, Yunan, Macar, İtalyan, Hollanda, Norveç, Portekiz, Romen, Slovak, Sloven, İsveç, Çek ve Türk dillerinde birer asıl nüsha olarak, Belçika Krallığı Hükûmeti arşivinde muhafaza edilmek ve tasdikli örnekleri bu Hükûmet tarafından diğer mümzi Devletlerin Hükûmetlerine gönderilmek üzere DÜZENLENMİŞTİR. Metinler arasında uyumsuzluk halinde Fransız dilindeki metin esas alınır.

Federal Almanya Cumhuriyeti adına,

Avusturya Cumhuriyeti adına,

Belçika Krallığı adına,

Bulgaristan Cumhuriyeti adına,

Kıbrıs Cumhuriyeti adına,

Hırvatistan Cumhuriyeti adına,

Danimarka Krallığı adına,

İspanya Krallığı adına,

Fransa Cumhuriyeti adına,

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı adına,

Elen Cumhuriyeti adına,

Macaristan Cumhuriyeti adına,

İrlanda adına,

İtalya Cumhuriyeti adına,

Lüksemburg Büyük Dükalığı adına,

Malta Cumhuriyeti adına,

Monako Prensiği adına,

Norveç Krallığı adına,

Hollanda Krallığı adına,

Portekiz Cumhuriyeti adına,

Romanya adına,

Slovakya Cumhuriyeti adına,

Slovenya Cumhuriyeti adına,

İsveç Krallığı adına,

İsviçre Konfederasyonu adına,

Çek Cumhuriyeti adına,

Türkiye Cumhuriyeti adına,

EUROCONTROL adına,